

ročník 18
Máj 2017
číslo 4

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

„Kristus svetlo sveta!“

Kristus svetlo sveta!

Pôstnym obdobím sme sa štyridsať dní pripravovali na najväčší sviatok Ježišovho zmŕtvychvstania. Teraz prežívame veľkonočné obdobie, obdobie radosti, ktoré trvá 50 dní, o desať viac. Akoby to symbolizovalo, že radosť trvá dlhšie a neskôr večne. On je naším svetlom a radosťou.

Môžeme sa pýtať, či nestačila Ježišova smrť na kríži, ktorá toto všetko mohla potvrdiť? Nie. Ona by to nebola dokázala. Veľa ľudí položilo život, či už za veci správne alebo nesprávne, pravdivé alebo nepravdivé. Ich smrť však nepotvrdila ich pravdu. Potvrdila len to, že oni jej verili. Zmŕtvychvstanie je naopak pečaťou, ktorá potvrdzuje božskosť a pravdivosť všetkého, čo Ježiš učil a robil. Sám Ježiš to pokladal za najdôležitejší znak, keď sa ho Židia pýtali, akým právom robí poriadky v chráme: „Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím.“

Zmŕtvychvstanie je aj základom našej viery, lebo Ježiš žije naveky. Ako to vyznávame v modlitbe Verím v Boha: „Sedí po pravici Otca a odtiaľ príde súdiť živých a mŕtvych.“ Ježiš sa stal Hlavou nového ľudstva, ktorému Otec všetko odovzdal. Veď sám nám prisľúbil, že bude s nami až do konca sveta. On je prítomný medzi nami prostredníctvom svojho Ducha a vďaka Eucharistii. On je tou silou a svetlom, ktoré osvecuje náš život.

duchovný otec Marek Hnat

meditačná snímka: M. Magda

OBSAH

"Kristus svetlo sveta!" 2

KATECHÉZA

Homília na 3. veľkon. nedeľu, rok A ... 4

Missa chrismatis 6

Rozhovor

Manželia Milan a Katka Čechovci 8

J. M. Vianney: O nečistote 13

Storočnica Fatimy 15

Chcieť, aby som už nežil ja 16

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Púť do Svätej zeme 18

O rozlišovaní Božej vôle 22

SPEKTRUM MLADÝCH

Mami sú hrdinkami 23

Ahoj deti! 24

Máš problém? (54. časť) 25

Trampoty v manželstve (112. časť) 26

Z Cirkvi 28

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnúťorná predná: M. Magda

Vnúťorná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

SPEKTRUM**Vydáva:**

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vífaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda sr.

Redakčný tím: d. o. Ján Biroš, Martina Gondová, Žofia Jenčová, Tomáš Magda ml., Mária Magdová, Monika Magdová, Lenka Novotná, Blažej Vaščák

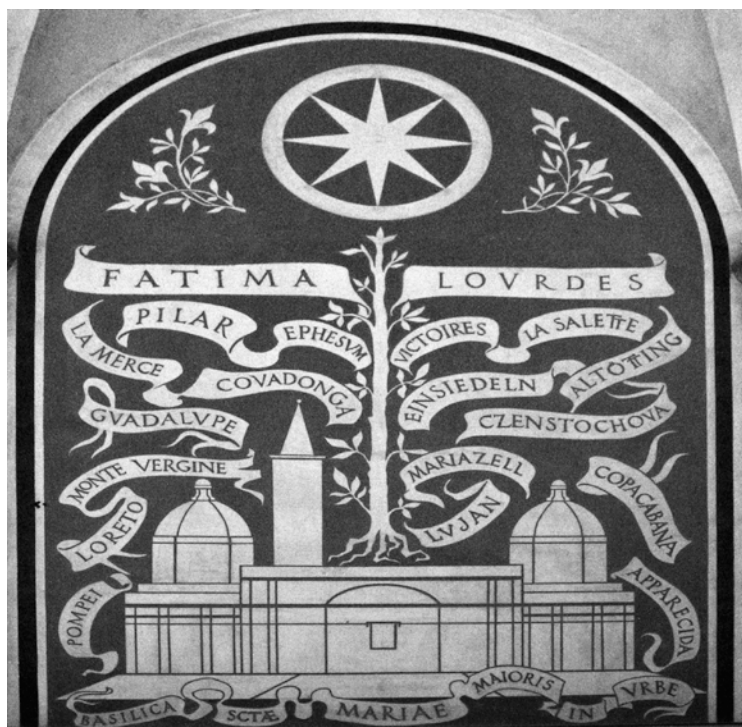
Kontakty: Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116

e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk

www.farnostvítaz.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Daj mi, Pane, zmysel pre humor

**Daj mi, Pane, dobré trávenie,
aj potravu, nech tu mám čo tráviť,
daj mi telo, dobre spravené,
aj vôľu tým telom niečo spraviť.**

**Daj mi čisté srdce, ktoré vie,
že si zlo vždy dobrom porazil,
čo pred diablom hneď tak necúvne
a napráva, čo on pokazil.**

**Daj mi dušu, čo sa nenudí,
nenarieka ani nevzdychá,
daj nech nezabŕda do ľudí
moje malé, rozmazané ja.**

**Daj mi, Pane, zmysel pre humor,
nech sa vysmiať viem aj zo seba
a pobavím smrteľníkov skôr
než teba... (Ak prídem do neba.)**

(preložil Lubomír Feldek)

Autorom modlitby, ktorú sa modlí Svätý Otec František každý deň,
je sv. Tomáš Mórus, ktorý zomrel za vieru v anglikánskom Anglicku v
roku 1535.

KATECHÉZA

na 3. veľkonočnú nedeľu v roku A
pripravil: Podbrezovský

Školenie vo viere potrebujú aj dnešní veriaci

„Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“

„Boli sme vykúpení nie zlatom, alebo striebrom, ale predrahou krvou Kristovou.“ Vážime si toto vykúpenie, ceníme si náležite svätú omšu, ktorá je sprítomnením kalvárskej obety? V dnešnom evanjeliu Pán Ježiš trpezlivo vysvetľuje dvom učeníkom zmysel a poslanie, ako i utrpenie Spasiteľa na základe starozákonného proroctva. Tým nám pripomína, ako je aj pre našu vieru dôležitou znalosťou, teda čítanie Svätého písma.

Drahí bratia a sestry, milé deti, dvaja učenici nepoznali Pána Ježiša, keď sa k nim na ceste do Emáuz pridali. Nie je to divné. Pretože ako ho mohli poznať, keď predsa vedeli, že umrel. To, aby mŕtvy znova ožil, sa nestáva. Preto považovali za nezmysel to, čo ženy celé vystrašené ráno rozprávali, že „videli pri prázdnom hrobe anjela, ktorý im oznámil, že ukrižovaný Ježiš vstal z hrobu“.

Teraz idú títo učenici vedno s ním a nemajú ani tušenia, že tento pocestný človek je sám Ježiš Kristus. Hovorí k nim a oni ho nepoznajú. Viete, milé deti, aj vy milí veriaci, že táto skutočnosť sa opakuje i teraz aj u vás? Nepoznávate Pána Ježiša, keď ide s vami a hovorí k vám. Pozrite, každý z vás si ide svojou vlastnou cestou života. Čas od času na nej stretávate Pána. Kedy? Kde? No predsa každú nedeľu, tu v kosto-

le. Nielenže je tu v bohostánku, ale on k vám aj hovorí. Vysvetľuje vám pravdy viery, napomína, povzbudzuje. Keď sa číta Sväté písmo, to Boh hovorí. Každé čítanie sa končí slovami: „Počuli sme slovo Pánovo.“ A vy odpovedáte: „Bohu vďaka.“ Ale evanjelium je ešte niečo viac. To prichádza sám Kristus medzi nás, aby nás poučil. Víťame ho slovami: „Sláva Tebe, Pane“ a z úcty, ako keby osobne prišiel, vstávame z lavíc. Pri slávnostnej svätej omši sprevádza knihu evanjelia tiež kadidlo a horiace sviece. Po čítaní svätého evanjelia ďakujeme slovami: „Chvála Tebe, Kriste.“ Potom kňaz v kázni vysvetľuje, ako máme slovám Pána Ježiša rozumieť, čo nám chce dnes povedať. To zase hovorí on sám. Hovoril predsa apoštolom: „Kto vás počúva, mňa počúva.“

Tak sa teda aj vy stretávate s Ježišom. Poznávate ho? Ja viem, že sú

sia: „Pane, zostaň s nami po celý život.“ Ale čo bude s tými z vás, ktorí ho nepoznávajú, keď k vám hovorí, ba ani o to nestojíte, aby ste ho lepšie poznali, keď sa vám ponúka ako chlieb života, aj v škole pri vyučovaní náboženstva? A doma sa už náboženstvo neučíte vôbec. A aj tu pri čítaní Svätého písma a počas kázne ste mnohí nepozorní a bavíte sa. Jeden druhému kope do stoličky, iný strká do kamaráta, alebo mu chce niečo „veľmi súrne“ pošepkať, alebo dokonca kreslia po lavici, či po stene, trhajú papieriky, či dokonca žujú žuvačku. Pán Ježiš hovorí a vy ho nepočúvate. Pri podávaní svätého prijímania sa len zvedavo dívate na tých, ktorí pristupujú. Keď vyrastiete, nebude už v kostole kopáť do stoličky, šepkať a baviť sa, ale ten nezaujem o Pána Ježiša vám zostane. Uplynie celý život. N

raz príde posledná chvíľa a vám sa otvoria oči. S hrôzou poznáte, koľkokrát k vám Spasiteľ hovoril a vy ste ho nechceli poznať. Ale potom vám už zmizne navždy, ako záhadne zmizol dvom učeníkom v Emauzoch pri lámaní chleba. Nie je to strašné?

Milí moji mladí priatelia, pochopili ste, že aj tieto slová vám hovoril on sám, Kristus Pán? Dnešný zložitý život si vyžaduje neustále školenia. Kým si človek sadne za volant auta,

Školenie vo viere potrebujú aj dnešní veriaci. Viera nejedného kresťana je dnes ešte viac otrávená, ako viera emauzkých učeníkov, myseľ je preplnená pochybnosťami, výčitkami a predsudkami. Mnohí by si tak práli, aby aj k nim predstúpil Pán Ježiš a svojím výkladom zahnal jeho pochybnosti.

medzi vami takí, ktorí pozorne počúvajú slovo Božie a snažia sa podľa neho aj žiť. Tí sú v kostole na radosť Pánovi Ježišovi a poznávajú ho aj pri lámaní chleba, vo svätom prijímaní. Takých on rád vypočuje, keď ho pro-

pristúpi k stroju, začne plniť tú alebo onú úlohu, musí byť vyškolený. Pán Ježiš určil apoštolom aj ostatným učeníkom nesmiernu dôležitú úlohu - získať židovský a pohanský svet pre jeho náuku. Vytvoril v tomto pohanskom svete jeho kráľovstvo lásky a odpúšťania, byť hodnovernými svedkami jeho slov a skutkov. Pán Ježiš preto nemohol nechať svojich učeníkov bez prípravy. Za celé tri roky svojho účinkovania ich školil a ich príprave venoval ešte ďalších 40 dní po svojom zmŕtvychvstaní. Jeho školenie však nie je nič nútené. Za nedeľného odpoľudnia sa pridáva k dvom svojim učeníkom, idúcim do Emáuz, ktorých viera jeho potupnou smrťou utrpela hrozný úder a nádej v neho bola zadusená. „A my sme dúfali, že on je ten, ktorý má vykúpiť Izrael z rímskej moci.“ Pán Ježiš im tak musel vytknúť ich nechápavosť a ťažkopádnosť, keď cez všetko jeho učenie žili až doposiaľ v nesprávnych predstavách o Vykupiteľovi. Opäť im teda podáva správny výklad slov Svätého písma o Vykupiteľovi. Falošný obraz je potlačený a v ich dušiach sa kriesi správna postava Vykupiteľa, ako muža bolesti, ktorý prišiel vykúpiť ľudstvo z jeho vín pre radostný večný život.

„Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť a tak vojsť do svojej slávy?“ Obzory učeníkov sa rozširujú, poznaná pravda oblažuje ich srdcia, z ktorých začne priam pretekať radosť, keď v neznámom pocestnom poznávajú samého Pána Ježiša, ktorý nazaj vstal z mŕtvych a stál na prahu svojej slávy.

A po vzore Pána Ježiša rovnako

ďalej školili učeníci svojich nástupcov - biskupov a kňazov, ako nám to dosvedčujú ich listy, najmä listy svätého Pavla, svätého Petra, svätého Jána. Aj nás tak poučujú o pravdách svätej viery. Svedectvo svätého Petra, ktorý vytykal Židom, že na kríž pribili a zabili Božieho Syna, ktorého Boh vzkriesil a jeho krv je drahocenná výkupná daň za naše hriechy, nestráca na svojej hodnovernosti ani v našej dobe.

Školenie vo viere potrebujú aj dnešní veriaci. Viera nejedného kresťana je dnes ešte viac otraseaná, ako viera emauzkých učeníkov, myseľ je preplnená pochybnosťami, výčitkami a predsudkami. Mnohí by si tak priali, aby aj k nim predstúpil Pán Ježiš a svojim výkladom zahnal jeho pochybnosti. A predsa Pán neprestal vyučovať ani v dnešnom svete. Nehovorí k nám ústami neomylného úradu cirkvi, keď povedal: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta?“ Nezoslal svojej cirkvi Ducha pravdy, aby v nej zostával naveky? Je potrebné mať len trocha ochoty a úsilia započúvať sa, čomu učí a viera sa upevní i v nás.

Koncom 16. storočia bol v kancelárii najbohatšieho londýnskeho advokáta zamestnaný mladý právnik z Antverp František Page. Oblúbila si ho dcéra jeho šéfa a aj on sa do nej zamiloval. Bol však protestantom a dievča bolo horlivou katolíčkou. On bol ochotný konvertovať na katolícku vieru. Vyhľadal tak Petra Jána Gerarda zo Spoločnosti Ježišovej, aby ho poučil v katolíckej viere. Keď prešiel náukou, vykonal si ešte duchovné cvičenia, takže nič už nebránilo

svadbe. Stalo sa však to, že Page sa zriekol lásky k bohatej dievčine a stal sa kňazom. Svoj život skončil počas panovania kráľovnej Alžbety na popravisku ako mučeník - jezuita. Hľa, k akej pevnej viere sa vyškolil. Okrem školenia je však potrebný aj cvik. Neustálym cvičením sa dobrý hudobník stáva virtuózom, remeselník šikovným majstrom, športovec dosiahne požadovaný výkon, ktorý obdivujeme. Tak isto je potrebné cvičiť sa vo viere. To znamená vieru žiť, pravidelne sa modliť, zúčastňovať sa na svätej omši, aj cez týždeň, ak je to možné, prijímať Pána Ježiša pri každej svätej omši, atď. Takýmto zdokonaľovaním sa viera sa stáva istejšou a pevnejšou.

Misionárovi P. Servantovi povedal jeden náčelník Maurov na Novom Zélande: „Keď moje telo nemá dva dni jedlo, má veľký hlad. Moja duša má však ešte väčší hlad. Pouč ma ešte lepšie o pravosti katolíckej viery, aby som nemusel byť nemý, keď sa ma budú pýtať na dôkazy mojej viery.“

Brat, sestra, katolík, katolíčka, nebyvaš aj ty nemý, keď sa ťa ino-verci, alebo neveriaci pýtajú na nejakú náuku cirkvi, keď to alebo ono nepravdivo o tvojej viere hovoria? Nemal by si aj ty svojmu duchovnému správcovi ako ten náčelník povedať: „Pouč ma!“ A tvoj duchovný otec by ti isto rád poskytol vysvetlenie, požičal náboženskú knihu, či časopis, aby si vedel pritiahnuť ako svätý Peter, alebo svätý Pavol, ktorý povedal. „Viem, komu som uveril a som si istý.“

Amen.

Homília arcibiskupa Bernarda Bobera na Zelený štvrtok

Missa chrismatis 2017

Katedrála 13. apríla 2017 - Jaroslav Fabian

Milí bratia v biskupskej, kňazskej a diakonskej službe, rehoľníci, ctihodné rehoľné sestry, seminaristi, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Čo všetko sa udialo v našej arcidiecéze od nášho posledného stretnutia na Zelený štvrtok v minulom roku, keď sme spolu požehnávali olej chorých a olej katechumenov a posvätili sme krizmu? Koľko oleja sa počas uplynulého roka minulo?! Bolo to 20 litrov a minulo sa skoro všetko! Mohli by sme povedať: Aké mrhanie! Veď ten olej a vonné látky nie sú lacným artiklom! No pritom, koľko Božích milostí sa rozlialo tam, kde to ľudia najviac potrebovali!? Konsekrácie oltárov a kostolov, početné krsty, birmovania, pomazania chorých, 12 pomazaných novokňazských rúk, a okrem toho aj jedna pomazaná biskupská hlava, na ktorú sme svätú krizmu lia-li cícerkom. A keď to Pán videl, ani on nešetril svojou milosťou.

Azda vy, starší, si ešte pamätáte, ako nám naši rodičia neustále pripomínali: Nebuďte márniví, nerozhadzujte, musíme šetriť! Nemohli sme si toho veľa dovoliť, preto sme s rodičmi šetrili. Ale nepochopiteľné na tom všetkom bolo, že naši rodičia sa vôbec nešetrili. Išli sa zodrať kvôli nám.

Mnohí sa svojim životom pripodobnili Bohu, štedrému na starostlivosť, obetavosť, milosrdenstvo a lásku. Zakaždým ma poteší, keď aj o nás kňazoch vydajú naši veriaci svedectvo, že práve počas uplynulého mimoriadneho Roka milosrdenstva, sme sa viac pripodobnili Ježišovi v jeho štedrej obetavosti. Kňaz má byť štedrý v láske a obetavý v službe. V tom sa šetriť nemá!

Slová o šetrení si musel vypočuť aj Ježiš, keď hosťoval v dome svojich priateľov Márie, Marty a Lazára. Mária pomazala Ježišovi nohy vzácnym voňavým olejom. Celý dom sa naplnil príjemnou vôňou (Jn 12, 1-8). Ona si Ježiša vážila a dala mu to najvzácnejšie čo doma mala. Judáš tomu však nerozumel a priamo pred Ježišom sa sťažoval: Aké mrhanie! Nemohli sme to predat'!? No Ježiš to videl ináč. V mrhaní oleja spoznal srdečnú a štedrú lásku, ktorá keď dáva, nemôže dať menej ako všetko.

Týmto postojom nám Ježiš dovolil nazrieť do jeho vlastného srdca. Srdce Boha je plné štedrej a obetavej lásky. Nešetrí sa a netrochári keď sa rozdáva a rozdeľuje pre iných. Boh nešetril vlastného Syna a nešetril ani vlastné Srdce. Ono je z lásky k nám ochotné aj vykrvárať.

V čítaní z knihy Zjavenia apoštola Jána je to jasne zachytené: On nás miluje a svojou krvou nás oslobodil od hriechov (Zjv 1, 5). Cez svoju krv – píše sa doslova! Aké mrhanie životom! – mohli by sme povedať, keď si uvedomíme, že mnohí ani nestoja o Ježišovu obeť! Ale Boh nešetrí krvou svojho Syna, tak veľmi mu záleží na ľuďoch. Vylieva svoju krv za nás a vylieva ju všetku.

Drahí bratia! Toto sú silné momenty, ktoré budeme v týchto dňoch sprítomňovať našim veriacim. Ale okrem Božej štedrosti a dobroty, je tu aj iná ozvena, ktorá rezonuje v dňoch veľkonočného Trojdnia. Je to naša ľudská skúposť, sebeckosť, zrada a nevera. Judáš zradil bozkom a Peter strachom. Koľkokrát sa toto sebecké zlyhanie zopakovalo v dejinách Cirkvi a možno i v našom osobnom živote?

V jednom kresťanskom týždenníku ma nedávno zaujala čerstvá karikatúra obrazu Poslednej večere – obrazu od Leonarda da Vinciho. Karikatúra je vlastne vynikajúcou fotografiou súčasných mladých ľudí. Oblečení sú v dobových kostýmoch. Znázorňujú Ježiša a jeho dvanásť učeníkov za stolom. Obraz ale už nemá názov Posledná večera, ale Posledná SMS-ka. Karikatúra nie je urážlivá, skôr ironicky pravdivá. Predstavte si, prečo!?

Ježiš uprostred stola dvíha oči k nebu a má pokrčené plecia. Je smutný, lebo keď sa chystá urobiť dôležité gesto ustanovenia kňazstva a Eucharistie, jeho učeníci sú práve zahľadení do svojich notebookov a smartfónov.

Táto fotografia verne vystihuje nás – deti dnešnej doby. Ježiš nám chce niečo dôležité povedať a zanechať, ale jeho verní sú zrazu neverní, nemajú čas počúvať. Každý má svoj svet – virtuálny svet, okrem toho aj svoje očakávania a svoje plány. Aké pravdivé sú v tejto situácii slová proroka Izaiáša: Každý z nás zahol svojou vlastnou cestou (Iz 52, 13-53).

Vždy sa potvrdzuje, že Pán je k nám štedrý a bohato rozdáva svoje dary, my sme však sebeckí a neverní. Prirodzene, máme dôvody sa pošťazovať a je nekonečne veľa príčin prečo rezignovať. Situácia Cirkvi, ktorú my

žijeme dnes, je plná zmätku a subjektívnych pohľadov na vieru. Pri všetkej pastoračnej námahe, máme iba malý úspech, alebo vôbec žiadny. Kňazi, hlavne mladí, mi to často reálne pripomínajú! Vidia, že ľudí, ktorí ešte majú pohľad upretý na Krista, ubúda. Máme pokušenie povedať, že Po nás, potopa!

Ježiš nás ale učí niečo iné: zostať pri Bohu, i keby sa celý svet vybral vlastnou cestou! A paradoxne nás vyzýva k ešte väčšej obete, a nie k útrpnej a smutnej, ale k radostnej. Radostnú obetu kňazstva potrebujeme! Nevzdávajme sa tak ľahko svojich ideálov, hoci do nás kopú z každej strany! Buďme pohotoví obhájiť argumenty svojho celoživotného rozhodnutia.

Áno. Chceli by sme nejakú zmenu. Vždy túžime niečo zmeniť – v našom živote, v službe, v diecéze alebo vo farnosti. Je veľa dobrých vízií a plánov. No nezachránia nás vízie, ani naše dobre premyslené postupy! Tie sa vždy rozplynú v novej situácii a my zostávame znechutení z reality. To čo nás posunie ďalej a pomôže prekonať priepasť sebestačnosti, je upevňovanie dôvery, odovzdanosti do Božích rúk. Bez Ježiša nemôžeme nič dobré urobiť – ani my, ani naši veriaci. Toto máme učiť ľudí a sami sa v tomto postoji upevňovať! Iba v tejto odovzdanosti môžeme dnes obnoviť svoje kňazské sľuby a svoje kňazské srdce.

Sté výročie zjavení vo Fatime je výzvou k obnove štedrosti kňazského srdca. Panna Mária zvlášť nás kňazov vyzýva, aby sme sa nebáli odovzdať jej svoj kňazský život v plnosti, lebo ona ho posunie bližšie k Ježišovi. Cítite tú konkrétnosť mariánskej úcty? Božia Matka neprednáša teologické traktáty, ale ponúka jediné riešenie pre Cirkev a pre svet. Pozýva k detinskej dôvere voči Bohu.

A azda, čo sa týka pastoračnej vízie, Matka Božia opakuje, že najúčinnější kňazská cesta je cestou Kríža. Je to jediná cesta, ktorá vedie k víťazstvu. Veď aj Srdce jej Syna bolo zranené a prebodnuté. Bolo by naivné si myslieť, že naše kňazské srdce by malo byť iné.

My sme a máme byť kňazmi s prebodnutým srdcom, lebo iba cez také srdce môžeme byť štedrý v dobrote a láske ako Kristus. Cesta šetrenia kňazského srdca nevedie nikam. Iste, potrebujeme i vypnúť a načerpať nové sily, ale viac ako oddych, by sme potrebovali novú horlivosť a nové presvedčenie, že sa oplatí dať Ježišovi to najvzácnejšie – vlastný život a nešetriť na ňom!

Tohtoročná Kvetná nedeľa bola poznačená krvavým terorom v Egypte. Videli ste, ako sú tamojší kresťania pripravení na všetko? Neopustia svoju vieru! Žijú v odovzdaní do Božích rúk. Oni žijú cestu Kríža každý deň. Oni si ju osvojili a sú presvedčení, že vedie k víťazstvu. Kňazov tam prenasledujú zlí ľudia a vyhľadávajú ich na farách, ale nie preto, aby ich prišli obťažovať prosbami o službu, ale preto aby ich mohli zabiť. Naozaj sa môže zdať, že diabolské sily víťazia na každom fronte a v každom kúsku sveta. No Fatima nám dáva nádej, že zlo bude prekonané s výraznou podporou a pomocou Máriinho prečistého Srdca. Vydržme, budme trpezliví, modlime sa ruženec a prosme o dar Abrahámovej viery a odovzdanosti. Diabol sa nám chce vysmiať a povedať, že už dosiahol všetko, že už má aj naše srdce. Nenechajme sa zastrašiť, on nemá posledné slovo. Boh je nad všetkým!

Milí bratia kňazi! Ak je nám Ježiš naozaj taký vzácny, dajme mu ochotne a štedro to najdrahšie, čo máme. Dajme mu nanovo svoj život. Nie iba z polovice, ale naplno! Ak chceme Ježiša osláviť, nebudme trochári a hlavne, nešetrimo sa! Zostaňme naplno kňazmi, štedrými a radostnými bez uzavretosti do svojho sveta. Prichádzajme na spoločné podujatia – potrebujeme vzájomné svedectvo, potrebujeme sa povzbudiť v odhodlaní dať za Ježiša a Cirkev aj život.

Božia Matka, s ktorou sa modlíme ruženec a konáme pokánie za pokoj vo svete, ona pomôže Cirkvi prekonať všetky ťažkosti a zmätky. Len jej verme a dôverujeme, počítajme s jej pomocou a odporúčajme sa jej orodovaniu, lebo ona je pri všetkých našich pádoch, najlepšou advokátkou a hlavne Matkou. Preto sa nezdráhajme a nebojme sa, 1. októbra tohto roku, podporiť zasvätenie našej arcidiecézy jej Nepoškvrnenému Srdcu. Ona vie byť veľmi štedrá a aj za najmenšie gesto vernosti v kňazskej službe, dokáže vyprosiť na prvý pohľad nemožné veci.

Žijeme nefahkú hodinu Cirkvi, preto sa vám chcem zo srdca poďakovať za vašu službu v pastoraácii i v administratíve. Zjednocujem sa dnes s vami vo vďačnosti voči Ježišovi za to, že si nás vyvolil, pomazal a posvätil pre svoju službu. Aj my budme štedrý a nebojme sa hoci aj celý svoj majetok premrhať na Božiu slávu, a hlavne, nešetrimo seba samých! Amen.

Rozhovor

Manželia

Katka a Milan Čechovci

Využil som návštevu Milana Čecha ml. u svojich rodičov Milana a Anny r. Balogovej (pri škole) a nahrал som rozhovor s ďalšou mladou rodinou, ktorá odišla za prácou do zahraničia.

Takýmto predstavovaním mladých ľudí v zahraničí vám chceme priblížiť život mimo našej vlasti, mimo našej farnosti. Nahrávanie tohto rozhovoru bolo zvláštne, pretože Katka bola v Škótsku a Milan so svojim synom Andrejom vo Víťaze.

Chcem touto cestou poďakovať nielen abonentom rozhovoru, ale hlavne pani Martine Gondovej za trpezlivosť a veľmi náročný prepis tohto rozhovoru, ktorý z pomerne veľkej časti bol zaznamenávaný cez Skype.

Milan, teba ako nášho rodáka poznáme. Poprosíme teda, Katku, jeho manželku aby si sa nám predstavila.

Som rodená Maškulková, pochádzam zo Spišskej Novej Vsi. Mama je rodáčka zo Spišských Vlách a otec pochádza zo Smolníka, ale v Spišskej Novej Vsi bývajú už viac ako 40 rokov. Som najmladšia z troch súrodencov, mám dvoch starších bratov. Medzi nami je rozdiel osemnásť a dvanásť rokov.

Povedz nám, ako ste sa spoznali, aký bol Boží scenár, že ste sa dali dokopy.

Spoznali sme sa na svadbe Mirka Balogu, Milankovho bratranca, na ktorú som bola pozvaná s mojím dobrým kamarátom Tonkom Balogom, jeho ďalším bratrancom, s ktorým sme spolu študovali. Takže ja som prišla ako Tonkova družička a kamarátka a tam som stretla Milana. Odvtedy sme sa spolu kamarátili a písali si, potom sme si telefonovali cez Skype. Boli to dlhé rozhovory, až sme si dohodli rande, no a odvtedy sme spolu.

Milan súhlasne prikyvuje hlavou, že to tak naozaj bolo.

(Milan) Ja som v tom čase, keď sme si len písali a telefonovali, bol na operácii očí. To bol aj jeden z dôvodov, prečo sme sa stretli až po štyroch mesiacoch od spomínanej svadby.

Kedy ste mali svadbu?

Svadbu sme mali v októbri 2012, čiže po troch rokoch od nášho stretnutia.

Dnes ste už rodinka. Máte syna Andrejka, koľko má rokov?

Andrejko má tri roky a do školy pôjde, až keď dovŕši päť rokov od augusta, čiže ako päť a polročný. Tu u nás v Škótsku je predelovým mesiacom február a keďže je marcový, tak pôjde až v auguste, bude teda najstarším v ročníku. Prvý rok sa aj tak veľmi neučia, len hrajú.

Čo nasledovalo po svadbe? Odišli ste bývať do spomínaného Škótska?

Nie, my sme už v Škótsku bývali pred svadbou od roku 2010.

V akom meste bývate?

Volá sa Callander, je to maličké mestečko, vzdialené asi 30 minút cesty autom od mesta Stirling. Od hlavného mesta Edinburgh sme vzdialení cca hodinu cesty autom.

Prečo ste odišli žiť do zahraničia?

Rodina Čechovcov v Scottish owl centre; snímka: rodina Čechová

Ja (Katka) som odišla ako prvá, potom tu prišiel Milan. Mám tu spolužiačku, s ktorou sme spolu vyrastali od základnej školy a tá tu žije tiež. Po tom, čo som neurobila štátnice na vysokej škole, som mala vlastne rok voľno. Kamarátka ma sem zavolať s tým, že si niečo zarobím a ešte viac sa zdokonalím v jazyku. Študovala som jazyky na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach odbor anglistika, amerikanistika, proste angličtinu. Celé štúdium som mala v angličtine. Bolo to náročné. Chcela som si aj zarobiť nejaké peniaze na školné, ktoré som potrebovala zaplatiť a zdokonaľiť sa v jazyku, lebo je iné, keď na vás hovorí rodený Slovák po anglicky a iné, keď prídete tu a ústa na vás otvorí rodený Škót. Potom za mnou prišiel aj Milan. Najprv sme sa mu tu aj s kamarátkou snažili nájsť prácu a keďže Milan nemal skoro žiadnu angličtinu, tak to bolo trochu ťažšie. Raz, keď som išla do Tesca na nákup, zbadala som, že v jednej reštaurácii hľadajú pomocníka do kuchyne. Tak som tam nesmeľo vošla, ale mala som šťastie, lebo manažérka aj s majiteľkou

boli veľmi milé panie. A tak sa mi podarilo vybaviť mu prácu, aj keď na neurčitú dobu. Dostali sme od nich veľmi veľkú podporu a pomohli nám nájsť byt. Sme im jednoducho vďační za veľa. Milan začal chodiť aj na hodiny angličtiny, kde spoznal nových ľudí a vybudoval si priateľské kontakty.

(Milan) Spočiatku som bol len na záskok po jednom chlapcovi, ktorý bol majiteľkiným krstným synom. Po dvoch či troch mesiacoch sa vrátil. Chceli si nechať aj mňa, tak rozdelili hodiny medzi nás dvoch. Aj keď cez zimu to nebolo bohviečo.

Kde ste bývali?

Zo začiatku sme bývali u mojej kamarátky. Potom do toho vstúpila tretia osoba, ktorá trochu pokazila vzťahy, tak sme sa odsťahovali. S ubytovaním nám pomohli majitelia reštaurácie, v ktorej Milan pracoval, keďže ich známi prenajímali byt a zhodou okolností sa v tom čase uvoľnil. Prestahovali sme sa a bývali sme tam vyše troch rokov.

Aj ste si niekedy v cudzine poplakali?

Niekedy nám bolo aj smutno. Rodina, samozrejme, chýbala.

A potom prišla svadba.

Áno, potom sme sa vzali a na všetko sme boli len my dvaja. Stále sa učíme a niekedy aj na svojich chybách. Treba zobrať to, čo vám život prinesie, alebo postaví do cesty. Aj zlé sa snažiť otočiť na dobré. U mňa bolo napríklad zlé to, že som nedokončila školu a to dobré bolo to, čo teraz máme. Lebo ak by som bola skončila školu, tak celkom iste by som tu nebola a nemám to, čo mám.

Takže tak to malo byť. A k životu je potrebná aj viera. Ako ste praktizovali svoju vieru v zahraničí?

Vieru sme mali, máme, aj bu-

Milan a Katka Čechovci v meste Callander; snímka: rodina Čechová

Sviatosť krstu syna Andrejka v rímskokatolíckom kostole sv. Jozefa; snímka: rodina Čechová

deme mať. Pán to nastavil tak, že máme tu aj katolícky kostol, chodíme tam na sv. omšu každú nedeľu. Kostol je od nás päť minút cesty, je dokonca zasvätený sv. Jozefovi. Nie je to kostol v pravom slova zmysle, je to taký domček. Nie je to veľké, katolíci sú tu v menšine, väčšinou sú protestanti. My sme v našom kostole súčasťou komunity, všetci nás poznajú. Teraz v nedeľu som bola v kostole a všetci sa ma pýtali, kde je Andrej, dúfajú, že nie je chorý. Malý bol tu aj pokrstený. Bolo to krásne, lebo zúčastnila sa na tom skutočne celá komunita. Na druhej strane sme boli trochu smutní, lebo tu neboli naši rodičia a rodina. Neboli tu ani krstní rodičia, lebo môj brat, Andrejkov krstný, bol v tom čase po vážnom pracovnom úraze a krstná, Milanova sestra, rodila iba dva dni pred mnou, takže tiež nemohla prísť. Namiesto nich stála naša kamarátka Lucka, ktorá mi sem do Škótska pomohla prísť.

Aj v tomto byte, v ktorom sme teraz, sme vďaka ľuďom z kostola, ktorí sa za nás prihovori. Sme spokojní. Síce sme tu len v podnájme, ešte nedozrel čas. Niektro po-

vie, že sme už dlho v zahraničí, že musíme mať veľa peňazí. Ale život aj niečo stojí. Je rozdiel, keď človek ide niekde, zarobí si peniaze a vráti sa na Slovensko. A je rozdiel, keď človek zostane žiť v zahraničí a musí sa starať o všetko. Ale nestážujeme sa. Ja teraz študujem to, čo som na Slovensku nenaplnila, snažím sa tu uplatniť. Milan je jediný, ktorý má príjem do rodiny. **Zapájate sa nejakým spôsobom do života v kresťanskej komunite?**

Áno. Milan niekedy zbiera peniažky (zvonček), niekedy nesieme aj obetné dary. Som kurátorom

(Milan) (smiech). Tu sa prijíma pod oboma spôsobmi. Keď je prijímanie, tak sa všetci zdvíhnu a idú, pritom nechodia na spoveď. Je to iné ako u nás. Toto by som si chcela vydiskutovať s bratrancom, ktorý je katolíckym kňazom v Austrálii. Poznám ľudí, ktorí chodia do protestantského kostola a tiež prijímajú Ježiša inak. Zatiaľ, čo my chodíme na spoveď. Keď sa človek na to necíti, tak nejde prijať Pána Ježiša.

Na omši je v nedeľu nejakých tridsať, štyridsať ľudí, cez týždeň je iba 15-minútová omša a je nás šesť, sedem. Na Popolcovú stredu večer sme boli ôsmi aj s Andrejkom. Ale najväčšie čaro má omša v nedeľu, lebo sú tam aj gitaristi, ktorí hrajú a tiež ich doprevádza aj hra na klavír. A všetko sa spieva! **Milan, povedz nám, kde teraz pracuješ a čo robíš?**

Z reštaurácie som po dvoch rokoch odišiel. Teraz robím vo fabrike, kde pečieme keksy, už skoro päť rokov. Sú to také maslové keksíky. Pracuje nás tam okolo 50 ľudí. Posledné dva roky sú už dve zmeny, takže je nás viac. Na pobeďnej, kde robím, je nás 18 ľudí mimo sezóny. V sezóne je nás aj tridsať, lebo sú veľké objednávky.

Vianoce v Callanderi; snímka: rodina Čechová

A kedy je tam sezóna?

Sezóna je od apríla až mája do konca septembra, keď je viac turistov, väčší ruch, prichádza viac ľudí. Ale výrobky sa aj vyvážajú mimo Anglicka.

(Katka) U nás sa rok delí na dve časti - sezóna a nesezóna. Sezóna je, keď mesto žije, že neprejdete s kočíkom po ulici, to je hlava na hlave. Nesezóna je, ako keby mesto vymrelo. To sú iba domáci a nikde nikoho.

A čo tam chodia turisti obdivovať?

Väčšinou tu chodia autobusové zájazdy, sú to väčšinou dôchodcovia a tu majú zastávku. Keď tu zastane autobus, za ten čas sa najedia, prejdú všetky obchody, nakúpia. My sme predelom od Highlandu, čo sú vlastne výšiny a potom už začínajú Loch Nesské jazera. Je tu čo obdivovať. Sú tu cyklistické chodníky, na turistiku môžete chodiť, je tu toho veľa. Je tu krásne. A najbližšie je Loch Katrine. Tam chodí parná loď, ktorá vám zastaví pri brehu, môžete si požičať bicykel alebo sa prejsť okolo celého jazera. Ak sa ma nejaký Škót opýta, aká je naša krajina, tak po-

viem, že z tej časti, odkiaľ pochádzame my, je ako Škótsko. Zeleň a hornatá.

No a existuje Loch Nesská príšera?

Niektorí Škóti hovoria, že áno a pritom sa pousmievajú. Ale pri tom pravom Lochness jazere sme ešte neboli. Oni všetky jazerá volajú Loch, po škótsky a je ich tu veľa, veľmi veľa. V lete Škóti veľmi obľubujú karavány. Aj tu u nás v Callandri sú tri kempingy pre karavány, čiže je to lacnejší spôsob ako precestovať celé Škótsko.

A ja viem prečo, lebo Škóti sú

skúpi. Je to pravda?

Áno, nájdú sa aj takí, ale my sme takú skúsenosť, žeby boli skúpi, nemali.

(Milan) Oni povedia, že nie sú skúpi, ale šetrní. Ale ja hovorím, že sú. Počítajú každý peniaz, lebo cez zimu je tu u nás v Callander ťažšie prežiť.

Keď sme sa už dotkli tej finančnej stránky, sú v Škótsku vysoké dane?

Áno, platíme dane a čím viacej zarobíte, tým väčšiu daň zaplatíte. Väčšina prác funguje tak, že sú len na polovičný úväzok, čiže 30 hodín a menej. Za prvých 16 hodín nemusíte odvádzať daň. Všetky peniaze sú vaše. Ľudia majú dve práce - z tej prvej neodvádzajú nič a z tej druhej musia odvieť 20 percent z toho, čo zarobia. Na konci daňového roka si máte možnosť požiadať o časť dane naspäť. Čo sa týka nemocenského, keď ste chorí a nemôžete pracovať, tak za prvé 4 dni vám nikto nedá ani cent. Po štyroch dňoch vám už niečo dajú, ale je to mizerné. Avšak na dani sa vám to potom trošku vráti.

A ako je to s nezamestnanosťou? Sú tam ľudia, ktorí nechcú praco-

Veľká noc v Callanderi; snímka: rodina Čechová

vať a len sa na sociálnom systéme priživujú?

Sú a je ich dosť. Tak ako je to na Slovensku, tak je to aj tu. Sú to väčšinou mladí ľudia, ktorí majú neuveriteľné možnosti od napísania životopisu, cez rôzne programy v rámci Úradu práce, ktoré im pomôže pripraviť sa, keď majú ísť na pracovný pohovor. Ale človek, ktorý celý život nič nerobil, tak sa mu nechce robiť. Alebo keď to videl u rodičov, je to ťažké zmeniť. Štát prispeje aj zamestnávateľovi, keď takého človeka zoberie, veľmi sa snažia ľudí začleniť do spoločnosti. Sú tu neuveriteľné možnosti ako chcú nezamestnanému pomôcť. To sa nedá so Slovenskom ani porovnať. Ale kto chce systém zneužívať, tak ho zneužíva.

Áké máte predstavy do budúcnosti? Zostanete v zahraničí, alebo sa chcete vrátiť na Sloven-

ska a prečo?

Nehovoríme, že by sme sa nikdy nechceli vrátiť, ale... Nikdy nehovor nikdy, ale zatiaľ je tam ale... Momentálne nevieme, ako to bude s Brexitom atď, ako sa situácia vyvinie. Momentálne hovoríme nie, ale uvidíme, ako bude. Momentálne ja (Katka) pracujem na tom, aby som ukončila školu a potom si našla dobrú prácu. Potom by sme sa chceli vymeniť, pretože aj Milan by chcel ísť študovať.

Na záver nám povedzte, odporúčate mladým ľuďom, aby skúsili svet, aby cestovali?

Ja (Katka) som toho názoru, že tí, ktorí chcú na Slovensku učiť jazyk (učitelia, lektori), mali by jednoznačne po dokončení školy ísť minimálne na ročnú stáž mimo Slovenska do krajiny, ktorej jazyk študovali vyskúšať si, aké to je. Aby trochu z tej skúsenosti priniesli aj

nášmu školstvu. A čo sa týka mladých ľudí, kto chce pracovať, nebojí sa a nezdupká pri prvej prehre, že sa niečo nevydarí, myslím si, že áno, treba ísť do sveta. Je to skúsenosť a stojí to za to. Spoznáte nových ľudí a ich mentalitu, nové hodnoty a získate iný pohľad na svet. Možno sa stane, že narazíte na nejaké prekážky, ale všetko vás to v konečnom dôsledku posilní.

(Milan) Kto má odhodlanie, nemá strach, nebojí sa aj toho, že po mesiaci môže o prácu prísť a, samozrejme, nebojí sa ani výzvy hľadať si prácu, tak by mal ísť a skúsiť žiť a pracovať v zahraničí. Uvidí nový kúsok sveta, spozná inú kultúru. Aj my, Slováci, by sme sa mohli mnohým veciam naučiť. My sme to svoje šťastie našli tu.

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: Mgr. M. Gondová a M. Magda

Rodina Čechovcov na jazere Loch Katrine; snímka: rodina Čechová

J. M. Vianney

O nečistote (2. časť)

„Zviažte mu nohy a ruky a vyhod'te ho von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami“ (Mt 22, 13)

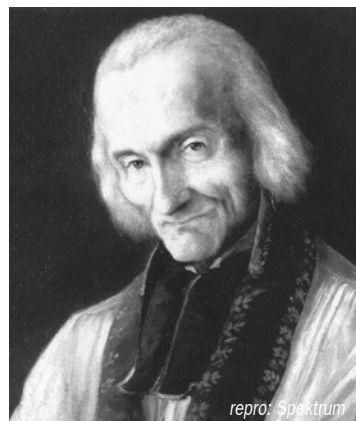
A čo si myslieť,

možno sa teraz spýtate, čo tu zvyčajne vedie k pádu. Každé dieťa, ktoré sa učí katechizmus, ľahko odpovie, že dôvodom toho bývajú tance, plesy a dôverné kontakty s osobami opačného pohlavia, hudba, príliš voľné slová, neslušné oblečenie, nemierny vzťah k jedeniu a pitiu.

Prečo nekontrolovanie sa pri jedení a pití vedie k zlému? Nuž preto, že telo si žiada, čo je proti duchu, túži po jeho záhube. Nutne ho teda treba umŕtvovať – ináč skôr či neskôr ono uvrhne dušu do pekla. Osoba, ktorej záleží na spáse duše, každý deň sa umŕtvuje – hoci v malej veci, ako v pokrme, nápoji či odpočinku. Sv. Augustín tvrdí, že opilstvo veľmi ľahko vedie k nečistote. Vojdite na chvíľu do nejakej krčmy alebo pobudnite chvíľu v spoločenstve opilca, a presvedčíte sa, že z úst opitej osoby skoro vždy vychádzajú odporné a špinavé slová; presvedčíte sa tiež, že aj správanie takýchto ľudí je hanebné – robia veci, ktorých by sa triezvi nikdy nedopustili. Ak teda, drahí bratia, chcete si zachovať čistotu duše, tak nutne musíte čosi odmietať svojmu telu – ináč vás ono privedie do zatratenia.

Aj plesy a tance sú v tomto ohľade veľmi nebezpečné. Najmenej tri štvrtiny mladých ľudí sa kvôli nim dostáva do pazúrov nečistého ducha. Nemusím vám to dokazovať, lebo to už, bohužiaľ, viete z vlastnej skúsenosti. Koľko zlých myšlienok, koľko špinavých túžob a nemorálnych hriechov spôsobujú tance! Vôbec sa nedivím, že až osem francúzskych synôd pod ťažkými trestami zakázalo svojvoľné zábavy. Ale povieť mi: Prečo niektorí kňazi to nechápu ako ťažký hriech? Povieť iba toľko, že každý bude za seba zodpovedať pred Bohom. Prečo sa toľko mladých ľudí blúdi? Prečo nepristupujú k

svätým sviatostiam? Prečo zanechávajú modlitbu? Dôvodom toho sú zábavy a tance, ktoré sa pretahujú do neskoréj noci. – Koľko dievčat stratilo kvôli tomu dobré meno – ba ešte viac: svoju biednu dušu, nebo i Boha! Sv. Augustín tvrdí, že menším zlom by bolo celú nedeľu pracovať, ako ju stráviť na tancovačke! Áno, bratia moji, až na Poslednom súde sa presvedčíme, že týmito zábavami dievčatá, ktoré sa tak rady na nich zúčastňujú, spáchali viac hriechov, než majú vlasov na hlave. Koľko sa vtedy prihodí nečistých pohľadov, koľko túžob, koľko nečistých dotykov, koľko žiarlivosti a hádok? – Dobře povedal trpiaci Jób: Vyspevujú si pri bubne, citare a pri zvuku píšťal sa radujú. Tak celkom šťastne môžu skončiť svoje dni a do podsvetia odísť spokojne (Jób 21, 12-13). Prorok Ezechiel z príkazu Boha hovorí Židom, že za tance dopadne na nich prísny trest, aby sa celý ľud Izraela začal toho obávať. Sv. Ján Chryzostom tvrdí, že patriarchovia Abrahám, Izák a Jakub nedovoľovali vystrájať plesy na svojich zábalách, lebo sa báli trestu neba. Nakoniec, nepotrebujeme na to hľadať dlhé dôkazy. Iba sa spýtam: povedzte úprimne – chceli by ste zomrieť hneď po návrate z tanca? Určite nie. Sami sa priznáte, že nezmyselné oddávanie sa zábavám je zlou vecou a že sa treba z toho spovedať. Za čias Karola Boromejského osoby, ktoré viedli hlučný štýl života, odsúdili na prísne pokánenie, a niekedy ich dokonca exkomunikovali. V hodine smrti sa presvedčíte o pravdivosti toho, čo hovorím, ale pre mnohých už nebude čas na nápravu. Iba slepí môžu dokazovať, že pri tanci im nehrozí žiadne nebezpečenstvo. Keby tak malo byť, tak prečo ľudia, ktorí chceli získať nebo, tak starostlivo sa vyhýbali zábavám a tancom, prečo tak veľmi ľutovali šialenstvá

mladosti? Teraz sa môžeme myliť, ale raz príde deň, keď nám padnú z očí lupiny – deň, keď nám budú zbytočné veľké výhovorky; v ten deň budeme inými očami pozeráť na svet.

Nemravnosť a preháňanie v obliekaní tiež vedú k tomu odpornému hriechu. Prázdnota, ktorá sa prejavuje v spôsobe obliekania, veľmi často sa stáva príčinou nečistých pohľadov, nečistých myšlienok a dvojznačných, oplzlých rozhovorov. Ak by si čo len trochu chcel pochopiť zlo, ktoré z toho vyplýva, tak musíš prinajmenšom na chvíľu padnúť na kolená pred krížom – padnúť tak, akoby si vlastne v tej chvíli mal byť súdený naveky. „Sveta znali“ ľudia sú prameňom nečistoty a vražedným jedom pre tých, ktorí nemajú dostatočnú silu do boja s príležitosťami, ktoré sa im naskytujú. Pohoršujúci majú často veľmi vyzývajúcu tvár a smelý pohľad. Z ich správania hneď možno poznať, že sú otrávení nečistotou a pokúšajú sa nakaziť smrteľnou chorobou tých, ktorí pozerajú na nich bez patričnej ostráživosti. Uvážte, koľko zhnitých srdiec sa túla po svete – srdiec spaľovaných žiadostivosťou, srdiec, ktoré sú ako horiaci snop slamy?!

Ak ste pochopili, akým veľkým zlom je nečistota a koľkými spôsobmi sa možno dopustiť tohto hriechu, tak proste dobroho Boha, aby vás naplnil svätou bázňou a uchránil vás od týchto ošklivých pádov.

(pokračovanie v budúcom čísle)
www.boziemilosrdenstvo.sk

Storočnica Fatimy: 13. máj 1917

„Ak chceme hovoriť o dejinách 20. storočia, nemôžeme nespo- menúť udalosti vo Fatime“,

povedal Svätý Otec Ján Pavol II. Fatimské zjavenia zasiahli do dejín Cirkvi, sveta, ale aj do osobného života tohto slovanského pápeža. V jubilejnom roku storočnice Fatimy zaznieva hlas Panny Márie opäť do našej doby, do našich sŕdc. Ako zdôraznil Benedikt XVI.: „Klamal by sám seba ten, kto by si myslel, že prorocké poslanstvo Fatimy je ukončené“. Ak chceme toto poslanstvo zobrať osobne, môžeme si položiť otázky: Čo mi chce Boh povedať cez Pannu Máriu? Ako ma jej slová a príklad malých pastierikov môžu viac k nemu priblížiť? Keď náš Pán zveril svoju Matku pod krížom Jáno- vi, odovzdal ju ako mamu každému z nás. Jej blízkosť a starostlivosť je preto veľmi osobná. Mária pripo- míná materskú tvár nášho Boha a predstavuje jeho osobnú lásku k človeku: „Či môže zabudnúť žena na svoje nemluvňa a nezľutovať sa nad synom svojho lona? Keby aj na neho zabudla, ja na teba nezabud- nem“ (Iz 49, 15).

V roku 1917 sa mohlo zdať, že Boh opustil svoj ľud, vyčíňala totiž prvá svetová vojna. Tvár Európy a celého sveta sa zmenila. Por- tugalsko bolo v tom období mla- dou republikou v ktorej prevládali protikresťanské tendencie. Cirkev bola chápaná ako nositeľka zasta- raných tradícií a prekážka pokroku. Napriek tomu viera jednoduchých ľudí bola živá a veriaci sa nepre- stávali modliť za skončenie vojny a vytúžený mier. Mnohé rodiny boli poznačené odchodom otcov a sy- nov na front, z ktorého sa mnohí nevrátili. V spiritualite portugalské-

ho národa má pevné miesto Matka Božia, ktorá bola už v 17. storočí vyhlásená za vládkyňu a ochranky- ňu tejto krajiny. Preto neprekvapuje, že najobľúbenejšou bola mod- litba ruženca.

Fatima je obec vzdialená pri- bližne 130 km severne od Lisa- bonu. Súčasťou farnosti je aj de- dinka Aljustrel, v ktorej sa narodili traja pastierikovia Lucia dos San- tos, František a Hyacinta Martov- ci. Lucia bola sesternicou Františ- ka a Hyacinty. Obe početné rodiny spájali nielen príbuzenské väzby, ale tiež dôvera a vzájomná pomoc. Ako mnohé iné vidiecke rodiny živilí sa poľnohospodárstvom a chovom dobytky. Už aj menšie deti boli vy- chovávané k zodpovednosti a ro- dičia im pridelili primerané povin- nosti. Najmladšie deti oboch ro- dín boli určené k paseniu malého stáda oviec. Pre ne to bola vďačná povinnosť, keďže sa popri strážení oviec mohli dosýta hrať a byť samo- statní. V Biblii nájdeme rôzne pa- ralely o zvláštnej Božej blízkosti k pastierom, strážiacim svoje stáda. Mojžiš bol pastierom, keď k nemu Boh prvý raz prehovoril z horiace- ho kra. Betlehemskí pastieri boli ako prví pozvaní pokloniť sa novo- narodenému Spasiteľovi. Do búrliv- ého obdobia začiatku 20. storo- čia Boh ukazuje svoje milosrden- stvo tým, že posla svoju Matku ako posla pokoja a pokánia k trom malým pastierikom, ktorí sa stali novodobými prorokmi našej doby. Prorok Jeremiáš protirečil Pánovej výzve: „Ach, Pane, veď neviem ho- voriť, mladučký som.“ Vo Fatime si Prozreteľnosť prekvapivo vyvolí deti vo veku 7 - 10 rokov. Skúsme si namiesto nich predstaviť našich

druhákov alebo tretiaikov základ- ných škôl, aby sme lepšie pocho- pilí slová Písma: „...čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby za- hanbil múdrych, a čo je svetu sla- bé, vyvolil si Boh, aby zahanbil sil- ných“ (1Kor 1, 27).

Fatimskí pastieri boli normálne deti v svojom veku. Každý z nich mal svoje charakteristické vlast- nosti. Lucia bola prirodzeným vod- com s rozhodnými názormi a inteli- genciou. František bol utiahnutej- ší, mal rád zvieratá a tiež s rados- tou hral na svojej píšťalke. Jeho mladšia sestra Hyacinta bola citli- vá a úprimná, mala záľubu v tanci a bola miláčikom celej rodiny. Ro- dičia deťom pripomínali, aby okrem hier nezabudli aj na modlitbu, pre- to sa deti zvyčajne po jedle mod- lili ruženec. Keďže sa im niekedy táto modlitba zdala dlhá, skrátili ju a namiesto vyslovovania všetkých slov modlitieb, hovorili iba začia- točné „Zdravas Mária“ a „Otče náš“. Modlitba bola pre nich nie- čo samozrejmé a prirodzené. Dar viery prijali predovšetkým od svo- jich rodičov. Lucia aj v pokročilom veku spomínala na krásne večery, keď spolu s otcom pozorovali me- siac a hviezdy. Otec jej vysvetľoval, že mesiac je lampou Panny Márie a hviezdy lampami anjelov, zatiaľ čo prenikavý jas slnka je lampou Pána Ježiša. Deti boli vychovávané k čestnosti a pomoci slabším nie- len slovami, ale hlavne príkladom svojich rodičov. Do života týchto rodín vstúpil Boh zvláštnym spô- sobom cez svoju Matku.

Bol to deň Pánov - nedeľa, keď žiaril a rozkvital 13. máj 1917. Pastieri po rannej omši vzali svo- je stáda a rozhodli sa ísť na poze-

mok Luciiných rodičov zvaný Cova da Iria. Okolo obeda uvideli niečo ako blesk. Mysliac si, že prichádza búrka, začali zháňať stádo na cestu domov. Zvláštne svetlo sa zopakovalo, takže sa začali ponáhľať. V tom však, nad malým dubom, uvideli žiariacu postavu mladšej ženy v bielom. Najprv prirodzene cúvli, no cítili sa byť k nej priťahovaní, takže sa priblížili tak blízko, až stáli v svetle, ktoré z nej vychádzalo. Pani ich oslovila rovnako, ako Kristus apoštolov v deň svojho zmŕtvychvstania: „Nebojte sa!“ Na Luciinu otázku, odkiaľ Pani prichádza, dostala jednoduchú odpoveď: „Z neba“. Lucia pokračovala vo vedení rozhovoru a spýtala sa, čo si od nich Pani želá. Odpoveďou bolo pozvanie, aby sem pastierici prichádzali vždy trinásteho až do októbra, vtedy sa dozvedia meno Panej a jej želanie. Lucia sa hneď na to pýta, či príde ona, Hyacinta a František do neba. Od Panej získajú uistenie, že áno. Už pri prvom zjavení Matka Božia potvrdila to, čo mnoho neskôr pápež Ján Pavol II. a teraz pápež František, keď kanonizuje Františka a Hyacintu, čoby najmladších svätcov Cirkvi. Nato sa ich Panna Mária opýtala: „Chcete sa obetovať Bohu a znášať všetky utrpenia, ktoré na vás zošle, na zmierenie za hriechy, ktorými je urážaný a ako prosbu za obrátenie hriešnikov?“ Okamžitá odpoveď týchto malých detí bola: „Áno, chceme.“ Pani prijala ich obeť slovami: „Budete teda musieť veľa trpieť, ale milosť Božia vás bude posilňovať“. Po týchto jej slovách začala ešte intenzívnejšia komunikácia, nie slovami, ale gestami. Matka Božia roztvorila svoje ruky a deti zalialo prenikavé svetlo. Lucia to

Traja pastierikovia vo Fatime; snímka: Martin Magda

popisuje: „Preniklo nám do hrude a do hlbín duše, takže sme sa uvideli v Bohu, ktorý bol tým svetlom, omnoho jasnejšie, ako by sme sa mohli vidieť v najlepšom zrkadle.“ Deti ihneď padli na tvár a s bážňou zvelebovali Najsvätejšiu Trojicu, keďže spoznali, že Boh je zdrojom tohto svetla. Cirkev už od dávnych čias spieva Bohorodičke: „Raduj sa, lebo Ty osvecuješ ctiteľov najsvätejšej Trojice!“ Nakoniec Pani dodala: „Modlite sa každý deň ruženec, aby ste vyprosili svetu mier a koniec vojny“. Po týchto slovách sa začala dvíhať smerom k východu, až deťom zmizla z očí. Hoci sa pri prvom zjavení Panna Mária nepredstavila, deti spoznali, že je to ona. Jej osobnosť, krása a materský pohľad, no najmä svetlo jej rúk prezrádzali, že je to Kráľovná neba.

Svedkami tohto prvého zjave-

nia boli len traja malí vizionári, na Luciin podnet sa rozhodli, že o tom budú mlčať. Srdce malej Hyacinty bolo naplnené nesmiernou radosťou, ktorú nedokázala udržať v sebe. Preto už neskôr večer pribehla domov k mame s novinou, že videla Pannu Máriu spolu s Františkom a Luciou v Cova da Iria. Správa sa až prekvapivo rýchlo rozšírila po okolí, takže krížová cesta malých pastierikov sa začala. Stali sa terčom posmechu, nadávok a málokto bral ich výpovede vážne. Tak sa začala naplňovať predpoveď Panny Márie o ich utrpení a malí pastierikovia si to uvedomovali. Nadovšetko sa však tešili na ďalšie stretnutie s Paňou z neba, čo im dodávalo silu a odvahu.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Peter Stašík

...chcieť, aby som už nežil ja, ale aby vo mne žil Kristus...

Pamätám si raz, keď som chystala nedeľný obed, som bezradne stála nad kusom mäsa a horlivo premýšľala, ako ho pripraviť, aby rodine chutilo, aby to bolo opäť niečo iné a nové. Gazdinky to iste dobre poznáte. Potom som dostala nápad a urobila som skvelú marinádu, v ktorej som kúsky mäsa nechala odležať. Výsledok bol vynikajúci, každý z členov rodiny si pochutil a pochvaly sa len tak sypali. Tajomstvo tohto úspechu, zdá sa, tkvelo v marináde. A prečo som začala kuchárskou terminológiou?

Pretože, aj my sa potrebujeme ponoriť do marinády, ktorú pre nás pripravil Boh, nazvime ju Božou marinádou. Naše srdce sa potrebuje ponoriť do tejto marinády, alebo až doslova kúpať sa v nej. Avšak bez nášho vlastného pričinenia to nepôjde. Veď ani to moje mäso si predsa nepomyslelo: „To je ale drina vysedať v tejto marináde!“ Nie, mäsko si v nej pekne hovel a nechalo marinádu, nech si s ním urobí svoje divy. A rovnaký cieľ má mať na nás aj Božia marináda - má zjemniť naše srdce, zmäkčiť tuhé vlákna našej tvrdej šije, aby sme vo chvíľach, keď sa život nevyvíja podľa našich predstáv, keď nesieme kríže a utrpenia, ešte viac nezatvrdili svoje srdcia, ale otvorili sa láske Boha a blížnych.

A čo tými tajnými ingredienciami Božej marinády je? Predovšetkým je to naučiť sa nelipnúť. Nelipnúť na veciach, ktoré nás obklopujú, alebo ktoré vlastníme. Lipnutie na niečom totiž býva príčinou, že sa nám srdce zatvrdí a vzpiera sa Bohu. Svätý Ján z Kríža, ktorého si obľúbil aj svätý Ján Pavol II.,

Krsty pravoslávnych veriacich v rieke Jordán; snímka: Martin Magda

bol španielskym mystikom, ktorého mnohí nepochopili, keď hovoril o svojom pohľade na kresťanský život. Ak hovoril o nelipnutí myslel, tým až na akési „vyprázdnenie“ nášho vnútra a mnohí ho za to odsudzovali, ale on tým myslel to, že Boh potrebuje v našej duši prázdny priestor, aby ho mohol zaplniť sebou. Jeho učenie je preto nadčasové, pretože dnešný štýl života nás obrovsky pohlcuje. Naš duchovný vývin musí byť meraný veľkosťou priestoru, ktorý vo svojom vnútri prenecháme Bohu, pretože Boh je veľký a potrebuje veľa miesta, aby v nás mohol prebývať. Aj svätý Ján evanjelista píše: Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok“ (Jn 14,23).

Väčšina z nás to však nedokáže. Je ako preplnená skriňa, nie ako prázdna obrovská sála. A preto sa nehrnieme pred ostatných so zdvihnutou rukou a nekričíme: „Ja! Ja! Mňa si vyber Bože, potrebujem ťa, urob si vo mne miesto!“ Väčšinou sa držíme v úzadí a skôr sa prešmykneme na samý koniec

radu v nádeji, že si nás Boh nevšimne, keď bude mať kopec práce s inými, a nás nechá na pokoji. Nemám však pre vás dobrú správu. Boh hľadá každého jedného z nás a potom príde čas, keď zameria svoju láskyplnú pozornosť aj na nás a zošle nám do cesty nejakú zmenu nášho životného scenára. Vyprázdni nás a urobí si v nás tak priestor pre seba, keď sa mu úplne odovzdáme ako nemluvná svojej matke. Avšak pozor, nie je to o tom, aby nás zbavil všetkých emócií, to nie. Veď Boh nás stvoril s našimi ľudskými slabosťami, dobrotami aj zápornými postojmi, s našimi záľubami. Ako potom nedovoľiť, aby nás pohltili a vytlačili tak Boha? Odpoveďou je mať dôveru a oduševnene prijať Božiu vôľu. Ak na niečom nelipnem, potom prijímam život s radosťou a odovzdanosťou, či mám jedno, alebo šesť detí, či žijem v manželstve, alebo v kláštore. Oslobodí nás to od mnohých trápení, ak vo svojom vnútri vytvoríme Bohu priestor, priblížime sa mu v modlitbe srdcom a to bez ohľadu na to, aký bude výsledok.

Obetovanie

Ďalšou prísadou Božej marinády je obetovanie. Nedávno som videla film o Abrahámovi a fascinovalo ma na tomto Božom mužovi to, ako Bohu dôveroval. Keď mu Boh nariadil, aby obetoval svojho syna Izáka, neviem si ani len predstaviť, čo mu v tej chvíli prechádzalo mysľou. Tak dlho čakal na svojho potomka a teraz Boh žiada, aby mu ho obetoval. Čisté šialenstvo. Aj keď nerozumel, predsa dôveroval.

A čo my? Ako sme na tom my s našimi obetami? Nemôžem Bohu obetovať mercedes svojej kamarátky, ale môžem Bohu obetovať dieťa v svojom lone, dom v ktorom bývame, prácu, ktorá ma oberá o sily, depresie, napätie v rodinách, dieťa ktoré som potratila. Avšak nie je dobré, ak všetko toto chápeme ako trest. Je to pozvanie Boha k obete. Obetovanie bolestí, ale aj radosť spôsobuje to, že naše srdce zostáva poddajné. Obetovanie je pre naše srdce ako cvičenie pre

telo. Napína nás do krajnosti a núti nás k ohybnosti a vláčnosti.

Jednota s Bohom

Tretou a poslednou prísadou Božej marinády je jednota – jednota s Bohom. Tá dodáva pre náš život sladkosť ako med. Iba keď začneme prosiť Boha, aby s nami vytvoril jednotu, každodenné povinnosti zrazu získajú inú príchuť. Skladanie bielizne, umývanie riadu, učenie s deťmi, nepríjemnosti, podráždenie, pocit hanby, rôzne zmeny v scenári, ktoré nám život zrazu prinesie, to všetko sa stane prostriedkom v boji proti prekážkam na ceste k jednote s Bohom. Katolícka cirkev verí, že chlieb a víno sa pôsobením Ducha Svätého pri každej svätej omši skutočne premieňajú na Kristovo telo a krv. To znamená, že to, čo prijímame vo svätom prijímaní, nie je to isté, čo sme priniesli na oltár v obetných daroch. Navonok síce vidíme chlieb a víno. No je v nich obsiahnuté niečo hlbšie, Kris-

tovo telo a krv, ktoré na seba berú vonkajšiu podobu chleba a vína. A tak, keď prijímame Eucharistiu, stávame sa jedným telom s Ježišom. Svätý Ján Pavol II. nám pripomína: „Ten, čo sa v Eucharistii živí Kristom, nemusí čakať, kým bude na druhom svete, aby prijal večný život, vlastný ho už tu na zemi s prvotínami budúcej plnosti.“

„Vyprázdnenie“ svojho vnútra, teda nelipnutie, obetovanie a jednota s Bohom, to sú základné prísady Božej marinády, ktorá dokáže preniknúť až do našej najhlbšej podstaty. Ak dovolíme, aby naše srdce, city, pamäť, celá naša bytosť spočinula v tejto duchovnej realite. Nech sa stane čokoľvek, prijať zmeny v scenári s dôverou a obetovať ich Bohu a napokon otvoriť sa pre jednotu s Bohom, ktorá sa stane súčasťou nášho každodenného života. A Boží priestor v nás bude rásť.

Mgr. Martina Gondová

Pri rieke Jordán, kde bol pokrstený Pán Ježiš; snímka: Martin Magda

Púť do Svätej zeme

Marec v tomto roku bol pre mňa a ďalších 58 pútnikov milostivým mesiacom. S veľkým nadšením a každý so svojou obetou a očakávaním sme putovali na sväté miesta, kde kráča a učil nás Spasiteľ Ježiš Kristus, kde sa zrodila naša spása a naša viera i Cirkev.

S odstupom času si v myšlienkach znovu a znovu premietam obrazy tých najvzácnejších miest od Božieho hrobu až po vzdialený Hebron, kde sú pochovaní praotec Abrahám s manželkou Sárrou a ďalší patriarchovia.

Dávajúc si svoje predsavzatie, že tie miesta zachytím na fotografický aparát ma povznášalo, no zároveň vo mne vzbudzovalo rešpekt a samozrejme aj obavu, ako sa so 6 kg batohom fotografickej techniky dostanem cez veľmi prísne kontroly na letiskách, lebo sme cestovali do tretích krajín, kde bezpečnosť stráži veľké množstvo vojakov a polície. Ale aj napriek tomuto "strachu" mi Pán doprial tieto miesta zdokumentovať na záberoch, ktoré Vám chcem, naši drahí čitatelia, ponúknuť. Bude to iba zlomok, možnože vám to nič nepovie, ale moja spolupútnička sr. Ulrika zo slovenskej provincie Congregatio Jesu sa tiež obetovala a každý deň zapisovala a popisovala navštívené miesta vo Svätej zemi. Vzhľadom na rozsiahlosť textu a fotografií budeme ponúkať dokumentáciu uverejňovať po častiach.

Sobota 11. 3. 2017

Naša púť do Svätej zeme začala v sobotu večer. Autobusom sme sa odviezli na letisko do Košíc, kde sme prešli potrebnou kontrolou a v odletovej hale čakali na nástup do lietadla. Do Tel Avivu sme prileteli o 22:30 h nášho času a o 23:30 h miestneho času. Po predjdení pasovou kontrolou sme si zobrali batožinu, stretli sa s naším sprievodcom a po nastúpení do autobusu sme sa vybrali spoznávať Svätú zem. Cez nočný západný Jeruzalem sme sa dostali do Betlehema, kde sme boli ubytovaní v "Grand Hotel Betlehem". My sme nemuseli hľadať, kde sa uložiť na noc ako svätý Jozef s Pannou Máriou, nás tam už čakali. Keďže boli ešte len 2:00 h ráno, tak sme si mohli ešte trochu pospať.

Nedela 12. 3. 2017

Náš prvý deň začal raňajkami a po nich sme išli na svätú omšu do školskej kaplnky sestier, ktoré školu spravujú. Škola má patróna svätého Jozefa. Program 1. dňa pokračoval návštevou Jericha. Jericho je najstaršie mesto na svete. Poznáme ho už zo Starého zákona z príbehu, ako ho Izraeliti dobyli. V časoch Pána Ježiša to bolo colné

mesto, prechádzali ním ľudia, ktorí chceli navštíviť Jeruzalem. Práve tam pôsobil aj Zachej, ktorý chcel vidieť Ježiša a preto vyliezol na strom. Tento planý figovník - sikomor - sa stal aj symbolom mesta Jericho a dodnes ho majú vo svojom erbe. Jericho bolo a je oázou v júdskej púšti, keďže je tam sladká spodná voda, darí sa tam pestovaniu ovocia a zeleniny. Mohli sme vidieť veľké datľové plantáže a banánovníky. Za Jerichom sme si pozreli Horu pokušenia - vrch hory je zrezaný, pretože v minulosti tam stal kláštor. Dnes je možné vidieť nižšie do skaly vytesaný kláštor ortodoxných mníchov. Premáva tam lanovka, ktorú najviac využívajú ortodoxní pútnici. Celá oblasť je súčasťou júdskej púšte, ktorá je kopcovitá a kamenistá. Žijú na nej beduíni, ktorí sa živia chovom kôz a oviec, alebo aj tiav.

Z Jericha sme potom išli k rieke Jordán na miesto, kde krstil Ján Krstiteľ a kde bol pokrstený aj Pán Ježiš. Tam sme si obnovili krstné sľuby. Rieka Jordán vyviera na Golánskych výšinách, preteká cez Genezaretské jazero a ako malá riečka pokračuje do Mŕtveho mora. Rieka Jordán a Mŕtve more tvoria

prírodnú hranicu medzi Izraelom a Jordánskom. Pred rokom 1968 boli súčasťou Jordánska spolu s Jeruzalemom a ďalšími mestami.

Naše putovanie prvého dňa sme ukončili pri Mŕtvom mori a tak sme mohli niečo urobiť aj pre naše telo. Mŕtve more dostalo svoj názov aj z toho, že v ňom nie sú takmer žiadne živočíchy, okrem jedného druhu baktérií. Voda Mŕtveho mora obsahuje až 33 % soli, je masťná a zmiešaná so zemou tvorí ílovité bahno, ktoré sa používa na výrobu rôznych kozmetických prípravkov. Mŕtve more sa nachádza asi -418 metrov pod hladinou mora - úroveň Stredozemného mora. Počas cesty do Jericha sme mohli vidieť označenie, aká je úroveň hladiny mora. Kým v noci prichádzajúc z Tel Avivu sme prechádzali západným Jeruzalemom, ktorý je židovský, pri návrate od Mŕtveho mora sme prechádzali východným Jeruzalemom, ktorý je naopak arabský.

Pondelok 13. 3. 2017

Druhý deň sme začali svätou omšou v kaplnke sestier svätého Antona. Po nej sme sa previezli do Jeruzalema. Prešli sme damascén-

V Betleheme po nedeľnej sv. omši v kaplnke školských sestier; snímka: Martin Magda

skou bránou a dostali sme sa do bývalej pevnosti Antónia, dnes je to biblická univerzita v správe bratov františkánov. V tejto pevnosti sa začína krížová cesta - cesta bolesti. Ako vyzerala pôvodná krížová cesta, po ktorej išiel Pán Ježiš, sa už dnes nevie, pretože Jeruzalem bol od roku 70 niekoľkokrát zrovaný zo zeme. Dnešná krížová cesta vedie jednou úzkou a dlhou uličkou, ktorá je skôr arabským trhom. Je na nej deväť zastavení.

1. Odsúdenie Pána Ježiša Pilátom. Schody, ktoré tam pôvodne boli, dala sv. Helena (cisárovná a matka Konštantína Veľkého) preniesť do Ríma a tam ich môžeme vidieť neďaleko Lateránskej baziliky.

2. III. zastavenie: Prvý pád - kaplnka na tomto mieste patrí arménskej cirkvi

3. IV. zastavenie: Stretnutie s Matkou

4. V. zastavenie: Šimon Cyrenský pomáha niesť kríž

5. VI. zastavenie: Veronika podáva Ježišovi šatku

6. VII. zastavenie: Druhý pád
Tak sme došli až na Golgotu, nazývanú aj Lebečné miesto. Toto pomenovanie dostala podľa tvaru vrchu. Keď sa niekto z pevnosti Antónia pozrel na vrch, videl vrch, ktorý mal formu ľudskej lebky. Tu je ďalších päť zastavení.

Na mieste ukrižovania a pochovania Pána Ježiša stojí Bazilika Božieho hrobu, ktorú postavili križiaci (r. 1099-1298). Vďaka tejto stavbe, ktorá bola stavaná ako pevnosť, nie ako kostol, sa skala nerozpadla. Keďže je to vápencová skala, keby ostala voľná, rokmi a koróziou by sa rozpadla. Keď sme prišli ku bazilike z krížovej cesty, tak sme sa dostali na "terasu" baziliky. Samotná bazilika má niekoľko poschodí. Z tejto terasy sme

prešli nízkymi dverami do kaplnky, ktorá je v správe koptských kresťanov. Prešli sme nádvorím a dostali sme sa do samotnej baziliky.

Pri vstupe do baziliky po pravej strane sú schody, ktoré vedú k miestu ukrižovania. Dá sa tam dotknúť miesta, kde stál kríž. Oproti hlavnému vchodu je na stene nádherná mozaika už novšieho dátum, ktorá zobrazuje udalosti, ktoré sa na tom mieste stali - zloženie Pána Ježiša z kríža, pomazanie voňavými masťami, zabalenie do plátna a pochovanie do hrobu. Kúsok pred stenou je na zemi mramorová doska, ktorá pripomína pomazanie. Na pamiatku tohoto pomazania dodnes túto dosku natierajú voňavými olejmi a ich vôňa sa nesie celou bazilikou. V bazilike sme tiež mohli vidieť skalú, ktorá pukla, keď Pán Ježiš zomrel. Taktiež sa tam nachádza skala, na ktorej bol Pán Ježiš ukrižovaný. Mohli sme tam tiež

Via Dolorosa v meste Jeruzaleň, snímka: Martin Magda

vidieť stĺp, na ktorom sedel, keď ho korunovali trnmi. Jeho koruna bola vlastne akousi čiapkou, ktorá vznikla ohýbaním asi dvojmetrovej vetvy s dlhými trnami. Keďže baziliku spravuje viacero kresťanských spoločností, každé tam má svoju kaplnku. Hneď na začiatku to bola už spomínaná koptská cirkev, potom je tam arménska cirkev, ktorá má svoju kaplnku v dolnej časti baziliky. Arménska kaplnka je pripomienkou na rok 1915, v ktorom bol tzv. arménsky holokaust. Turci chceli Arménov násilne islamizovať a keď sa im to nepodarilo, tak ich vyvraždili. Vtedy veľa Arménov ušlo aj do dnešného Izraela. Podlaha je z mozaiky, ktorá znázorňuje Noemovu archu a dúha pripomína, že už sa nikdy viac nič také nestane.

V Bazilike sa nachádza aj kaplnka sv. Heleny, ktorá sa najviac zaslúžila o zachovanie dôležitých

miest pre nás kresťanov. Bola to práve sv. Helena, ktorá okrem schodov, po ktorých kráčal Pán Ježiš ku Pilátovi, doniesla do Ríma aj ostatky kríža - išlo o priečne brvno, ktoré Pán Ježiš niesol na miesto ukrižovania. Pravdepodobne ho po jeho smrti niekto zobral. Prví kresťania ho opatrovali a keď prišla sv. Helena do Svätej zeme, tak jej ho darovali. Je tam aj kaplnka venovaná Adamovi ako prvému človeku.

Najväčším a najdôležitejším skvostom baziliky je Anastis - kaplnka na mieste pochovania Pána Ježiša, ktorá je tak, ako veľká časť baziliky, v správe pravoslávnej cirkvi. My sme ju nemohli kvôli reštaurovaniu vidieť v plnej nádhere, ale po jeden a pol hodinovom čakaní v rade sme mohli vojsť ku samotnému hrobu. Skladá sa z dvoch častí. V predsieni horia dve sviece, ktoré symbolizujú dvoch anjelov, ktorí stáli pri hrobe, keď

k nemu prišli ženy. Po prejdení nízkym otvorom sme sa dostali ku samotnému hrobu. Na stene je do mramoru vytesaný zmŕtvychvstalý Kristus a pod ním je mramorová doska.

Z baziliky sme sa inou cestou dostali k Jafa-Gate - jaftskej bráne. Táto brána je pomenovaná podľa mesta Jafa, ktoré je súčasťou a základom dnešného Tel Avivu. Tu sme videli tiež časť hradieb Jeruzalema, ktoré dal postaviť sultán Sulimán a tým sa aj miesto ukrižovania, ktoré bolo predtým za hradbami mesta, stalo súčasťou mesta Jeruzalem. Potom sme nastúpili do autobusu a odviezli sme sa do centra, kde sa vyrába diamant a odtiaľ späť do Betlehema. Kým Jeruzalem patrí do Izraela, Betlehem, aj keď je takmer spojený s Jeruzalemom, patrí do Palestíny.

(pokračovanie v budúcom čísle)

sr. Ulrika, CJ

V Brne v kláštore Kongregácie milosrdných sestier III. rádu sv. Františka pod ochranou Sv. rodiny (OF) zomrela S. M. Doubravka.

Uzatvára sa jedna kapitola spoločenstva reholných sestier z Víťaza, ktoré svedčili o vernosti svojmu ženíchovi Ježišovi Kristovi.

S. M. Doubravka, vlastným menom Anna Štofaníková, slúžila Bohu v kláštore od roku 1949 spolu s ďalšími trinástimi spolusestrami z Víťaza, ktoré nás už všetky predišli do večnosti. Nech im je Pán Milostivý!

„Blahoslavení milosrdní,
neboť oni dojdou milosrdenství!“
Mat. 5,7

KONGREGACE
MILOSRDNÝCH SESTER III. RÁDU SV. FRANTIŠKA
pod ochranou Svaté Rodiny v Brně

oznamuje všem spolusestrám a přátelům, že po životě zasvěceném
službě Bohu a trpícím bližním dospěla šťastně do nebeského domova
věrná služebnice

ANO, OTČE ..

sestra **M. Doubravka - Anna Štofaníková.**

Zesnula v Pánu 27. dubna 2017
po 68 letech řeholního života, ve věku 87 let.
Rozloučíme se s ní zádušní mší svatou v kostele
Svaté Rodiny, Grohova 16, Brno

v úterý 2. května 2017 v 11.30 hodin.

Potom ji doprovodíme na Ústřední hřbitov v Brně,
kde bude očekávat své vzkříšení.

*Duši zemřelé odporoučíme přimluvám kněží
a do modliteb všech bratří a sester v Kristu.*

zarmoucená rodina

spolusestry v Brně

snímka z roku 1944

Imrich Degro

O rozlišovaní Božej vôle (6. časť)

4.2 Nesprávne rozlišovanie - pokračovanie

Všetci máme svedomie a všetci môžeme počuť Boží hlas vo svojom srdci. Cirkev nás učí, že máme mať svedomie informované: máme teda povinnosť vedieť, čo hovorí BS o tom, čo chceme urobiť - pýtať sa, čo by urobil Ježiš na mojom mieste..., čo mi chce k tomu povedať... (porov. Katechizmus Katolíckej cirkvi, ďalej KKC 1783). Nestačí povedať, že moje svedomie mi o tom hovorilo, že je to v poriadku... Prečo? Lebo mám povinnosť informovať svoje svedomie – nechať sa učiť od Ježiša... Prečo mám túto povinnosť? Lebo moje svedomie nie je dôveryhodné, pokiaľ nie je informované - poučené.

Príklad: Väčšina párov dnes žije spolu ešte pred svadbou. Ich svedomie im hovorí, že je to v poriadku: hovoria, že „ak mám s niekým žiť celý život, musím sa dozvedieť, či som s ním kompatibilný sexuálne i emocionálne, a jediný spôsob, ako to zistiť, je žiť spolu“. Je to v poriadku? Je tento názor správny? Toto je ich postoj, ale určite nie Boží hlas v ich svedomí. Prečo? Lebo majú informovať svoje svedomie o tom, čo hovorí Biblia o predmanželskom sexe... (BS je svetlom pri formovaní svedomia, porov. KKC 1785).

Okrem toho je dôležité, aby sme sa modlili, aby nás Boh mohol viesť skrze naše svedomie a našu myseľ: dobré svedomie sa získava v modlitbe a čistá modlitba zase skrze svedomie (Filokália). Tieto dve veci sa navzájom potrebujú. Teda my kresťania budujeme svoje svedomie cez modlitbu. Alebo:

„svedomie nemusí byť znepokojené... ak príde mladý kresťan, ktorý ešte nemá sformované svedomie...“ (1 Kor 8, 1n). Pozor na pohoršenie...

Pokiaľ ignorujeme to, čo nám hovorí naše svedomie, pokiaľ ho neinformujeme, tak zakrpatie. Ak máme hriešne zlozvyky, a nič s nimi nerobíme, stávame sa čoraz viac hluchými voči svojmu svedomiu: už nepočujeme Boží hlas v tejto oblasti svojho života. Toto je dôsledok našich hriešnych rozhodnutí: nemáme už vedomie hriechu (že hrešíme), lebo sme úplne hluchí voči hlasu svedomia, ktoré nám niečo hovorí o hriechu...

Benedikt XVI. povedal: „Pokiaľ nastane konflikt medzi vlastným svedomím a cirkevnou autoritou, mal by človek nasledovať svoje svedomie.“ Toto je veľmi prekvapivé. On verí, že svedomie je natoľko dôležité, že pokiaľ sa zo všetkých síl snažíme mať informované svedomie a pokiaľ sa podľa neho riadime, i keď nás to vedie ku konfliktu s Cirkvou, mali by sme sa riadiť svojím svedomím. Neodpovedá na otázku, či nasledujeme Boží hlas, ak tak robíme, ale hovorí, že nehrešíme, lebo máme povinnosť ísť za svojím svedomím.

Mnoho ľudí v konfliktoch je ochotných robiť kompromisy. Mučeníci takéto veci nerobia.

Príklad: Thomas Morus... Kráľ sa vyhlásil za hlavu Cirkvi - postupne súhlasili všetci biskupi okrem jedného, väčšina kňazov i laikov súhlasila; tým biskupom, ktorý zostal verný svojmu svedomiu i prijal následky, bol John Fischer a jediný laik bol Thomas Morus...

Kardinál (blahoslavený) John Newmann: "Dávajme si pozor, aby sme nebrali svedomie na ľahkú váhu. Zvyčajne sa hovorí, že druhá myšlienka je tá správna. Ak ide o úsudok, tak je to pravda. Ak ide o svedomie, tak tomu tak nie je. Zvyčajne prvá myšlienka je tá najlepšia, lebo má najviac z Božieho hlasu. Nasledujme svoje svedomie, lebo tým nasledujeme Boží hlas."

Pred bránami mesta Jeruzalem; snímka: Martin Magda

Lenka Novotná

Mamy sú hrdinkami za každých okolností

Keď sa povie Deň matiek, takmer okamžite si predstavím vyparadených škôlkárov, recitujúcich básničky, dojaté mamičky v hľadisku a neopakovateľnú hrdosť v ich očiach. Druhá májová nedeľa už tradične patrí úcte k všetkým mamám a poďakovaniu za ich starostlivosť, trpezlivosť a lásku.

Deň matiek sa do povedomia dostal na prelome 19. a 20. storočia vďaka Američanke Anne Marie Jarvisovej, ktorá v roku 1907 navrhla vzdať hold svojej mame a všetkým matkám sveta. Kongres USA nakoniec vyhlásil 8. mája 1914 druhú májovú nedeľu za Deň matiek. Na Slovensku sa Deň matiek začal oslavovať až po roku 1989, pretože počas socialistického režimu sa oslavoval najmä 8. marec, teda Medzinárodný deň žien.

Mamy majú v živote každého z nás nenahraditeľné miesto. Stelesňujú lásku, dôveru a bezpečie. Prežívajú s nami radosť aj starosť, nikdy sa nás nezabudnú opýtať, ako sa máme, čo máme nové, kam ideme, alebo kedy sa vrátíme. Mamy sú v podstate superhrdinky. Zvládajú niekoľko vecí naraz, dokážu vyriešiť aj zdanlivo neriešiteľný problém a keď majú uplakané oči, nikdy pred nami nepriznávajú, že sú smutné, práve naopak, usmiejú sa, pritúlia si nás a povedia, že je všetko v poriadku. Presne vedia, kde je čo uložené, každý deň v kuchyni vyčarujú výborné jedlo a aj po náročnom dni v práci majú ešte energiu rozprávať sa a riešiť naše problémy.

Mamy majú obrovský dar trpezlivosti. Nech sa deje čokoľvek, nech sme v detstve či v do-

spievajúcom veku boli akokoľvek nahnevaní a odvrávali sme im, stále nás majú rovnako rady, presne ako v deň, keď si nás ako malý balíček vzali plné šťastia domov z pôrodnice.

Keď stresujeme kvôli skúškam, stresujú s nami. Keď sme sklamaní a trápime sa, trápia sa s nami. A keď sa tešíme z toho, čo sme vytvorili, tešia sa s nami a sú na nás neopísateľne hrdé. Všetko, čo sa týka nás, detí, týka sa aj ich. Sú naším záchytným bodom, keď sa cítime stratení, môžeme sa k nim kedykoľvek vrátiť a cítiť ich pokoj a lásku. Jednoducho, nasledujú vzor Panny Márie, ktorá pri svojom Synovi stála za každých okolností a robí to tak až doteraz.

Deň matiek je síce dňom, kedy by sme našim mamám mali vzdať špeciálnu úctu, ale čo je to špeciálna úcta? Vážiť si mamy a prejavovať im úctu by predsa nemalo byť nič špeciálne a výnimočné, práve naopak. Malo by sa to pre nás stať každodennou samozrejmosťou. Nie len v druhú májovú nedeľu, ale po celý rok, ba čo viac, po celý život.

Nejde o darčeky, za ktorými sa naháňame, lebo nás na ne lákajú obchodné reťazce pred každým významným dňom. Aj keď mamičky určite poteší vlastnoručne vyrobený darček, upečený

koláč, alebo niečo malé na pamiatku, predsa len, ten najväčší a najlepší darček, ktorý im môžeme venovať zakaždým, keď ich ráno uvidíme, je náš úsmev, objatie a pár minút voľného času.

Lásku matiek najlepšie vyjadríme slovami básnika Milana Rúfusa v jednej z jeho najznámejších básní Plachá modlitba za mamkino srdce:

*Keby som videla
i v najskrytejšom sničku,
kde na zemi
je toľko dobrých slov,
zložila by som z nich
modlitbu za mamičku.
Veď ona sama je už modlitbou.*

*Jej pohladenie, jej úsmev
i jej kráska,
sú ako modlitba,
čo do nej vložil Boh.
Mama je láska.
Lebo aj Boh je láska.
Pusto by sa nám žilo
bez tých dvoch.*

*„Kde som ju videl,
odkiaľ sme si známi?“
usmial sa Stvoriteľ,
keď stvoril srdce mamy.*

*A vedel dobre,
že nemôže byť iná.
Pretože raz aj On
jej zverí svojho Syna.*

Ahoj, deti!

detскую stranu pripravuje: Tomáš Magda ml.

Dnes sa už nadobro lúčime s aprílom, ktorý si z nás svojim počasím poriadne utáhoval. Začína sa však máj a podbele, sedmokrásy, púpavy a pomaly už aj vôňa rozkvitnutých čerešní nám o tom dávajú jasné signály. V škole strávite o dva pondelky menej, keďže prvý aj ôsmy máj sú štátnymi sviatkami, tak sa teda máte na čo tešiť. Mimochodom, do letných prázdnin zostávajú už len dva mesiace. ;)

14. máj – Deň matiek

Druhá májová nedeľa patrí každý rok našim drahým mamám, tak teda nezabudnite potešiť tú svoju. Vedeli ste, že takúto nedeľu oslavovali v Anglicku už v 16. storočí? Hovorilo sa jej Nedeľa matiek a počas nej sa mohlo všetko služobníctvo vrátiť domov k svojim mamám a stráviť s nimi voľný deň. V novodobej histórii sa však tento deň začal oslavovať v roku 1909 vďaka iniciatíve jednej Američanky a slávil ho 45 štátov USA. V Československu sa Deň matiek začal oslavovať v roku 1923, a to najmä zásluhou Alice Masarykovej, dcéry vtedajšieho prezidenta T. G. Masaryka. Počas komunistického režimu, ktorý sa snažil potlačiť všetky západné myšlienky, u nás tento deň nahradil marcový M. D.Ž. Tradícia Dňa matiek bola u nás obnovená až po roku 1989 a slávi sa dodnes, veríme, že navždy. ;)

25. máj – Nanebovstúpenie Pána

Máme za sebou najväčšie sviatky celého roka – veľkonočné. Ježiš za nás zomrel na kríži, ale čo je dôležitejšie, On vstal z mŕtvych a celých 40 dní sa zjavoval svojim učeníkom. Vo Svätom písme o tom máme plno svedectiev. Poslednýkrát sa Ježiš zjavil na 40. deň a potom vystúpil do neba. Vyzeralo to takto: „Keď to povedal, pred ich očami sa vzniesol a oblak im ho vzal pred oči. A kým uprene hľadeli k nebu, ako odchádza, zastali pri nich dvaja mužovia v bielom odeve a povedali: „Mužovia galilejskí, čo stojíte a hľadáte do neba? Tento Ježiš, ktorý bol od vás vzatý do neba, príde tak, ako ste ho videli do neba odchádzať“ (Skutky apoštolov 1, 9-11).

Nemáme však byť z Ježišovho odchodu smutní, lebo to, že odišiel fyzicky z tejto zeme neznamena, že tu s nami nie je. Práve naopak, teraz je tu s nami všetkými a hovorí to On sám: „A hľa, ja som s vami po všetky dni až do _ _ _ _ _ (tajnička) sveta.“ (Mt 28, 20)

TAJNIČKA

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

1. Usušená tráva používaná na kŕmenie.
2. Čierny osviežujúci a aromatický nápoj, niekedy s mliekom.
3. Veľký dravý vták so zahnutým zobákom a bystrým zrakom.
4. Ženské meno aj podzemná skrýša zvierat, diera.
5. Zlý duch, diabol, satan.
6. Aktívna sopka nachádzajúca sa na východnom pobreží Sicílie.
7. Plochý zrohovatený útvar na hornej strane posledného článku prsta.
8. Muž z Biblie, ktorého otcom bol Abrahám a matkou Sára.
9. Záverečné slovo kresťanských modlitieb.

MAMA

Deti prichádzajú na svet do nehostinnej púšte.
No mama spieva uspávanku,
hneď sa tak ľahšie usne.
Mama je modlitba, je láska,
vonia ako dúška materina,
ktorú ti varí vlúdne,
keď kašeľ v noci neusína.

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

„Mám často depresie, stratila som odvahu žiť“

Mladí ľudia nemajú strácať chuť do života a ani entuziazmus. Treba sa pozeráť na veci z lepšej stránky. Malomyselnosť totiž nepochádza od Boha, ale vždy od zlého. Diabol, aby zničil človeka, si schováva túto kartu, ako tromf až na koniec. Ak stratí odvahu atlét, prestane súťažiť. Ak stratí odvahu bežec, otočí sa a beží späť.

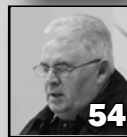
V Biblii možno nájsť prirovnanie Boha ku orlovi. Známy príklad sa nachádza v knihe Deuteronomium (Dt 32, 11-12): „Ako orol zobúdzajú svoje hniezdo, krúži nad svojimi mláďatami, tak rozpálil svoje krídla, chytil ho na svojich perutiach. Pán sám ho viedol, nijaký cudzí Boh nebol mu na pomoc“.

Traduje sa, že orly učia mláďatá lietať nasledovným spôsobom: keď orlica zbadá, že je čas naučiť svoje orlíča lietať, zoberie ho do zobáka a lieta s ním po oblohe. Vieme si predstaviť strach tohto vtáča. „Prečo mi to mama len robí? Prečo sa ma rozhodla zabiť?“ Matka orlica letí čoraz vyššie a vtáčaťu tlačie srdce čoraz silnejšie. V tom orlica roztvorí zobák a nechá orlíča padať strmhlav dole. No zrazu dôjde k zvratu! Orlica mama v pravom momente a blesku rýchle podletí pod mláďa a nechá ho dopadnúť na svoje krídla. Orlíča sa s veľkou úľavou o ne zachytí a pevne

sa ich drží. Mama ho potom nežne vkladá do hniezda.

Aj nám ľuďom sa často zdá, že nás Boh necháva samotných. Máme pocit, že nás opustil. No v skutočnosti nás Boh pripravuje, aby sme boli silnejší – učí nás lietať. Naučme sa pokladať každú ťažkosť za príležitosť, ktorej sa máme chopiť. Nebudme pesimistickí, ale ustavične majme na mysli, že Boh môže vyťažiť niečo dobré z každého problému. Že dokáže písať rovno aj po klukatých čiarach.

Nepozerajte sa na veci, okolnosti a situácie v živote cez čierne okuliare. Vždy a vo všetkom je iskrička nádeje. Upnite sa na ňu a uvidíte, ako sa váš život zmení. Teraz sme spievali: ALELUJA! Kristus vstal z mŕtvych! Nech sa nám srdce raduje a plesá naša duša. Rých-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

lo bežme mu v ústrety.

Kedykoľvek sa cítiš zdrvená, alebo znechutená, zahľad sa na Ježišov kríž a povedz si: „Ježiš za mňa zomrel. Som nové stvorenie a patrí mi.“ Opakuj to znova a znova a vnímaj, ako z teba sníma tvoje bremená. Už dnes mu dovol, aby ti pozdvihol tvoje ubolené srdce. Povedz mu: „Ježišu, verím, že si víťazne vstal z mŕtvych. Bežím k tebe. Chcem mať účasť na tvojom víťazstve.“

Pod horou pokúšenia; snímka: Martin Magda

Trampoty v manželstve

112. Manželstvo udržiava manželský dialóg

V manželskom dialógu je potrebný rozhovor na všetkých úrovniach komunikácie, avšak najdôležitejšie je poskytovať informácie o sebe. Bez zdieľania najosobnejších a najhlbšie prežívaných vecí či udalostí nie je možné vybudovať vzájomnú jednotu srdca a duší. Schopnosť hovoriť o sebe a zdieľať vlastné skúsenosti by si mal každý priniesť z rodného domu.

Ak pochádzame z odlišných kultúr, prežívame veľa treníc. Napätie vznikajúce z druhoradých vecí nám môže komplikovať vzájomnú komunikáciu – vedie k uzatváraniu sa do seba a k vyhýbaniu sa mnohým témam. Väčšinou nás vedie zlým smerom, vystavuje pokúšiam a poháňa k nečestnosti. Zo svojich rodín si prinášame aj celkom odlišný pohľad na materiálne záležitosti.

Vždy máme stavať na empatickom, úprimnom rozhovore bez tvrdohlavého lipnutia na svojom názore. Treba zmeniť uhol pohľadu - najdôležitejšie je to, čo chce Boh a nie to, čo chcem ja. Treba teda začať skrze Pannu Máriu odovzdávať Ježišovi naše neúspešné pokusy a hľadať jeho vôľu v našich kaž-

dodenných záležitostiach. Dodať točné ťažkosti vyplývajú z nedostatočného poznania psychiky: emócií, spôsobu prežívania, charakteru osobnosti.

Odporúča sa mať spoločenstvo – skupinku manželov, ktorí môžu pomôcť navzájom sa zdieľať. V spoločenstve je čas, keď sa zdieľame s inými, čo máme v srdci a čo prežívame v Božej prítomnosti. Je to zároveň aj čas, keď počúvame aj svedectvá iných ľudí. A takúto otvorenosť voči druhým si z domu väčšinou neprinesieme. V skupinke nikto nekomentuje a nehodnotí svedectvo druhého, učí nás pozerať na svoje zážitky bez egocentrizmu, lebo vtedy chceme, aby Boh bol v centre všetkého. Takéto malé skupinky manželov zamerané na zdieľanie sa môžu byť pre nás prvým krokom k úspešnému manželskému dialógu.

Čo je dôležité v manželskom dialógu?

1. Počúvanie

Chyba, ktorú si mnohí z nás prinášajú z rodného domu, je neschopnosť počúvať. Ak rodičia nemajú čas opravdivo počúvať svoje deti, následky sa prejavujú v ďalšej generácii, pretože opakujeme model správania, ktorý sme si osvojili doma. Manželská vernosť sa však nezaobíde bez schopnosti počúvať manželského partnera.

Boh nám dal dve uši a jedni ústa, čo má svoj význam: treba viac počúvať a menej hovoriť. Avšak des žijeme v dobe, keď

chcú všetci hovoriť, ale málokto chce počúvať! Často sa to stáva v mnohých rodinách.

Bez ochoty počúvať sa rozhovor zmení na monológ, ktorý neprispieva k porozumeniu, ale prehĺbuje nesúlad, ba až nepriateľstvo. Len dobroprajné vypočutie vedie k vzájomnému pochopeniu a buduje porozumenie. Ak chceme počuť, čo druhý hovorí, musíme počúvať rozumne, vnímať tón partnerovho hlasu, výraz jeho tváre, jeho gestá. Vďaka tomu budeme schopní počuť aj to, čo druhý nedokáže povedať. Ak sa o to ne snažíme, budeme ako hluchí. Preto Ježiš Kristus povedal: „Máte uši a nepočujete?“ (Mk 8, 18)

Opravdivý dialóg predpokladá prvenstvo počúvania pred hovorením a prvenstvo pochopenia pred hodnotením – viac počúvať než hovoriť, viac chápať než hodnotiť, viac sa zdieľať než diskutovať a predovšetkým odpúšťať... Manželská vernosť a čestnosť si vyžaduje, aby sme manželského partnera chápali vo všetkom. Pri manželskom rozhovore sa nesmieme ponáhľať. Zároveň je potrebné uistiť sa, že sme správne pochopili, čo chcel partner povedať. Pozorné a dobroprajné počúvanie je potrebné pestovať každý deň. Je to aktívny postoj, ktorý si od nás vyžaduje pozornú prítomnosť. Vedieť počúvať znamená vedieť zmĺknúť a dať priestor druhému.

2. Formovanie svedomia

Na ceste rozvíjania manželskej vernosti môžu pomôcť kňazi, pracujúci vo farnosti aj v pastoraácii rodín, ktorých Boh poslal do nášho života. Exerzitári, spovedníci a duchovní sprievodcovia nás môžu povzbudiť – uvažovať a rozprávať

sa o otázkach spojených s manželskou vernosťou a čestnosťou. Ukazujú nám, ako máme hľadať Božie svetlo a pomoc prostriedkami, ktoré ponúka Cirkev: sviatostný život (častá spoveď a eucharistia), modlitba, spytovanie svedomia, rozjímanie o Božom slove, čítanie duchovnej literatúry a účasť na katechézach. Výbornou príležitosťou rastu sú duchovné cvičenia, počas ktorých sme v atmosfére stíšenia a modlitby, môžeme otvárať srdce jeden pre druhého a v spoločnom rozhovore môžeme objavovať Boží plán s nami. A takto, hoci

nie bez námahy, sa buduje domáca cirkev.

3. Obnova vernosti a dôvery

Manželské spoločenstvo nemožno vybudovať vlastnými silami. Je to výsledok pôsobenia sviatostnej milosti, ktorá manželom umožňuje budovať hlboký vzájomný vzťah. Tento nadprirodzený dar sa prejavuje v každodennom živote v závislosti od veľkosti našej viery. Manželská vernosť znamená prehlbovať svoj vzťah s Kristom a starať sa aj o rozvoj viery svojho manželského partnera. Snažím sa vytvoriť manželskému partnerovi pod-

mienky na stretnutie s Bohom pri modlitbe? Nezanedbávam spoločnú modlitbu, účasť na sv. omši a častú spoveď? Zaujímam sa o stav duše a o spásu svojho manželského partnera?

Bez zmierenia sa a snahy o jednotu budeme do manželského vzťahu zasievať nedôveru. Nedôvera voči partnerovi ešte neznamená koniec vzťahu. Je to začiatok dlhej cesty obnovy a vzájomného zblížovania sa. A to všetko zvládneme len s Božou pomocou.

MUDr. Blažej Vaščák

Bleskovka zo Svätej zeme

Medzi putujúcimi do Svätej zeme ma zaujal mladý manželský pár. Moja prvá otázka je, odkiaľ ste a ako sa voláte?

Sme manželia Gutekovci. Sme z Kľušova, čo je filiálka Kobyl pri Bardejove.

Momentálne sa nachádzame v Betleheme vo Svätej zemi. Čo vás sem priviedlo, pani Guteková?

Sme tu prvýkrát. Mojou túžbou bolo spoznať tie miesta, po kto-

rých chodil Ježiš Kristus. Osobne si to prejsť a potom aj z tejto stránky vnímať Sväté písmo, keď ho budem potom čítať doma, alebo aj počas svätých omší. Budem už inak vnímať tieto miesta ako doteraz.

Vedľa vás je váš manžel. Aj u vás to bolo tiež o tej túžbe, o ktorej hovorila manželka?

Myslím, že podobne. Ešte aj zbúrať svoje bariéry, pretože človek si urobil nejakú predstavu v svojej

mysli, ako to môže vyzerať na týchto svätých miestach. A teraz to môžeme zažiť na vlastnej koži, takže som plný očakávania a teším sa.

Vy ste asi najmladší účastníci v našom pútnickom spoločenstve.

Asi tak je. Tento rok začneme náš siedmy rok manželstva, čiže plnosť. Keďže sme bezdetní, prišli sme si tu vyprosiť požehnanie dieťatka.

Nádherne. Ďakujem.

Manželja Gutekovci pri rieke Jordán. Fotímka: Martin Magda

Sen o rodine

Rodina, kde ticho deti spia,
kde vonia zrána mamin koláč
a veci, ktorých dotkne sa
jej ruka.

Rodina, čo ako hniezdo uvité,
vtáčatko každé k sebe stáli
a všetko boľavé a ubité
sa medom zhojí ako v úli.

Prvý spev vtáka,
drahé diamanty rosy,
šum vetra, mäkkosť trávy,
keď utekáme bosí.

Modrosť neba,
prieľadnosť vody,
daždové kvapky na tvári.
Rodina naplnená
krásnymi chvíľami.

Reťaz rúk
nesúca ruženec a kríž,
hraniaca múry svojho domu.
Zopnuté ruky nesúce pokoj.
Vstávanie z prachu a bolesti.
Rodina naplnená Bohom.

Viera Kujaníková

Program putovnej sochy Panny Márie Fatimskej, 2. a 3. mája 2017

Vítaz

Utorok 2. mája 2017

16.00 – preberanie sochy pri cintoríne, sprievod do kostola
17.00 – fatimský ruženec
18.00 – svätá omša

Streda 3. mája 2017

09.00 – Otvorený kostol k tichej modlitbe, dobrovoľne
11.00 – fatimský ruženec radostný
12.00 – fatimský ruženec svetla
13.00 – fatimský ruženec bolestný
14.00 – fatimský ruženec slávnostný
15.00 – svätá omša
16.00 – sprievod so sochou k Ovčiemu
16.30 – odovzdanie sochy veriacim z Ovčia

Ovčie

16.30 – prebratie sochy, sprievod do kostola
17.00 – fatimský ruženec
18.00 – svätá omša

Štvrtok 4. mája 2017

16.00 – fatimský ruženec
16.30 – slávnostné odovzdanie sochy, pri bráne kostola

Týždeň modlitieb za duchovné povolania 28. 4. – 7. 5. 2017

V týždni od 28. apríla do 7. mája 2017 nás pápež František povzbudzuje k intenzívnej modlitbe za nové povolania pre Cirkev. V poslanstve k 54. Svetovému dňu modlitieb za duchovné povolania píše:

„Preto prosím farské spoločenstvá, združenia a početné modlitbové skupiny v Cirkvi: odolávajúce pokušeniu malomyselnosti a ďalej sa modlite k Pánovi, aby poslal robotníkov na svoju žatvu a dal nám kňazov, ktorí milujú evanjelium a sú schopní byť nablízku bratom a sestrám, a tak sa stať živým znamením milosrdnej Božej lásky.“

Diecézy, farnosti, rehoľné spoločenstvá, tímy pastoračné povolaní v tomto týždni pripravujú duchovné podnety, podujatia a aktivity, ktoré vytvoria priestor mladým pre načúvanie Pánovho hlasu v srdci, k schopnosti odpovedať na volanie a urobiť rozhodný krok k darovaniu života do služby Jemu.

Subkomisia pre pastoraáciu povolaní pri KBS ponúka podnety na modlitby v každom dni tohto týždňa formou brožúry, plagátov, podnetov na osobné rozlišovanie pre mladých (viď príloha).

Pápež František povzbudzuje: „Drahí bratia a sestry, aj dnes môžeme znovu nájsť zápal pre evanjelium a povzbudzovať mladých predovšetkým k nasledovaniu Krista. Namiesto rozšíreného pocitu apatickej viery či viery zúženej len na „povinnosti, ktoré treba plniť“, túžia naši mladí objaviť stále aktuálnu príťažlivosť Ježišovej osoby, nechať sa ním osloviť a vyprovokovať jeho slovami a jeho gestami a napokon vďaka nemu sniť o plnom ľudskom živote, ktorý sa s radosťou obetuje v láske.“

V modlitbe a dôvere vo veľkosť daru povolania: Subkomisia pre pastoraáciu povolaní pri KBS

pripravil: Jozef Kozak

Ohlášky:

- sobáš 6. mája 2017 v Prešove – **Lukáš Viazanko**, syn rodičov Jána a Jarmily rod. Humeňanskej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Andrea Adamová**, dcéra rodičov Františka a Marty rod. Hadbavnej, narodená v Prešove, bývajúca v Prešove
- sobáš 6. mája 2017 v Ovčí o 15:00 h – **Stanislav Uličný**, syn rodičov Petra a Júlie rod. Balogovej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Viktória Šimčíková**, dcéra rodičov Mareka a Jany rod. Štofkovkej, narodená v Prešove, bývajúca v Ovčí
- sobáš 27. mája 2017 v Ovčí o 15:30 h – **Gabriel Maršál**, syn rodičov Dušana a Gabriely rod. Lazoríkovej, narodený v Prešove, bývajúci v Malom Šariši a **Antónia Jacová**, dcéra rodičov Antona a Moniky rod. Halkovej, narodená v Prešove, bývajúca v Ovčí

Stalo sa:

- **20. 3. v pondelok sme slávil preložený sviatok sv. Jozefa, ženicha Panny Márie z nedele 19. marca**
- **25. 3. v sobotu sme slávili sviatok Zvestovania Pána**
- 9. 4. na Kvetnú nedeľu pri druhej sv. omši o 10:30 h sme sa stretli pri kostole sv. Ondreja, kde bolo požehnanie ratolesti, potom sme išli v sprievode do kostola sv. Jozefa, kde začala slávnostná sv. omša
- **13. - 15. 4. sme slávili veľkonočné Trojdnie, slávenie najväčších sviatkov našej spásy**
- 14. 4. vo Veľký piatok bola krížová cesta vo Vítaze doobeda o 11:00 h, začali sme ju pred kostolom sv. Ondreja a išli sme smerom k cintorínu, kde sme ju ukončili; v Ovčí začala krížová cesta o 13:00 h v kostole
- **14. 4. na Veľký piatok sme začali deviatnik pred sviatkom Božieho milosrdenstva; pomodlili sme sa ho v kostole pred obradmi**
- 16. 4. slávili sme najväčší cirkevný sviatok - Zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista
- **23. 4. v nedeľu na sviatok Božieho milosrdenstva sme sa o 15:00 h v kostoloch pomodlili slávnostnú modlitbu v hodine milosrdenstva pred vyloženou Svätosťou Oltárnou**

Stane sa:

- **1. 5. v pondelok slávime odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostnú sv. omšu o 10:30 h bude celebrovat Juraj Jurica, výpomocný duchovný, pedagóg TF KU v Košiciach**
- 2. 5. a 3. 5. bude v našej farnosti putovná socha Panny Márie Fatimskej, ktorá putuje po dekanáte
- **6. 5. v sobotu sa chystáme na 13. púť rádia Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove; hlavným celebrantom a kazateľom bude spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka**
- 7. 5. na 4. veľkonočnú nedeľu - nedeľu Dobrého pastiera bude po svätých omšiach zbierka na kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach
- **14. 5. na 5. veľkonočnú nedeľu bude o 10:30 h sv. omša v Doline**
- 17. 5. v stredu sa uskutoční pre prvoprijímajúce deti z našej farnosti exkurzia do výroby hostií v Prešove; hostie pečú sestry z Congregatio Jesu (CJ)
- **19. 5. v piatok po sv. omši bude stretnutie všetkých birmovancov aj z Ovčia v kostole vo Vítaze**
- 20. 5. v sobotu o 10:00 h bude na fare v katecheticknej miestnosti spoločná krstná náuka
- **20. 5. v sobotu bude v našej farnosti celodenná poklona Naj-**

svätejšej Sviatosti Oltárnej; vo farskom kostole vo Vítaze od 7:30 h do 13:00 h a vo filiálnom kostole v Ovčí od 14:00 h do 17:00 h

- 25. 5. slávime Nanebovstúpenie Pána, prikázaný sviatok
- **28. 5. v 7. veľkonočnú nedeľu bude vo filiálnej obci v Ovčí v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10:30 h po prvý raz prijímú Pána Ježiša v Eucharistii**
- 4. 6. v nedeľu Zoslania Ducha Svätého bude v našom farskom kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10:30 h po prvý raz prijímú Pána Ježiša v Eucharistii

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
1. 5.	Sv. Jozefa, robotníka	7:30	† Margita a Vincent		
		10:30	odpust - za požiarnikov		
2. 5.	Utorok	18:00	† Anna a Ján Uliční		
3. 5.	Streda	15:00		18:00	† Ján, Mária, Ján a ich rodičia
4. 5.	Štvrtok	18:00	† Filip, Jozef, Anna a Žofia		
5. 5.	Piatok	18:00	† Mária a Ján Novotní	17:00	† Valent, Barbora a ich rodičov
6. 5.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo	15:00	sobáš: S. Uličný - V. Šimčíková
7. 5.	4. veľkonočná nedeľa - A	7:30	† Margita a Michal Salanciovci	9:00	za farnosť
		10:30	† Michal, Zuzana, Oľga, Ondrej a Helena		
8. 5.	Pondelok				
9. 5.	Utorok	18:00	za ZBP bohuznámych manželov		
10. 5.	Streda			18:00	za ZBP Petra Tobiaša
11. 5.	Štvrtok	7:00	za ZBP bohuznámej rodiny		
12. 5.	Piatok	18:00	† Vincent Jurčišin	17:00	† MUDr. Ján Ružiak
13. 5.	Sobota	7:00	† Mikuláš a Margita Gregovci		
14. 5.	5. veľkonočná nedeľa - A	7:30	† Mária a Andrej Gregovci a Ján Džubinský	9:00	40: Terézia Marenicová a za jej rodinu
		10:30	v Doline - za farnosť		
15. 5.	Pondelok				
16. 5.	Utorok	18:00	† Stanislav, Helena a Imrich Jenčovci		
17. 5.	Streda			18:00	za uzdravenie Anny a jej rodiny
18. 5.	Štvrtok	7:00	† Mikuláš, Helena a Žofia Marušákovci		
19. 5.	Piatok	18:00	15: Marcel a Eva Iskrovci - podakovanie	17:00	† Vojtech, Mária, Alžbeta, Cecília a Žofia
20. 5.	Sobota	7:00	† Terézia Miškufová, r. Gregová		
21. 5.	6. veľkonočná nedeľa - A	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP Pavla Humeňanského a jeho rodiny
		10:30	† Štefan Iskra		
22. 5.	Pondelok				
23. 5.	Utorok	18:00	† sr. Samuela, Štefan a Anna Gregovci		
24. 5.	Streda			18:00	† Anna Godlová
25. 5.	Nanebovstup. Pána	18:00	† Martin Kundrík (výročná)	17:00	† Valent, Jozefína a Jozef Šimčíkovci
26. 5.	Piatok	18:00	† Richard a Jozef Galdunovci	17:00	50: Pavol Humeňanský
27. 5.	Sobota	7:00	† Štefan a Alžbeta Bednárikovci	15:30	sobáš: G. Maršál - A. Jacová
28. 5.	7. veľkonočná nedeľa - A	7:30	† Terézia Magdová	10:30	1. sväté prijímanie
		10:30	† Florián, Martin a Žofia		
29. 5.	Pondelok				
30. 5.	Utorok	18:00	† Bartolomej, Helena a Róbert		
31. 5.	Streda			18:00	† Štefan a Mária Kráľovci
1. 6.	Štvrtok	7:00	† Mária, Juraj a Mária Štofaňákovci		
2. 6.	Piatok	18:00	podakovanie za 20 r. Misij. združenia Ducha Sv.	17:00	† Anna Godlová
3. 6.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo		
		15:30	sobáš: L. Kopčák - M. Anská	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
4. 6.	Zoslanie Ducha Svätého	7:30	za ZBP bohuznámej rodiny	9:00	50: Ján a Mária
		10:30	1. sväté prijímanie		

Velká noc 2017 vo farnosti Vřtaz

Velká noc 2017 v Ovčí